

T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

GÜZEL SANATLAR VE SPOR LİSELERİNDEKİ FLÜT EĞİTİMİNİN
ÖĞRENCİ VE ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ

Seçil SOYTOK

İzmir
2012

T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİMDALI
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

GÜZEL SANATLAR VE SPOR LİSELERİ'NDEKİ FLÜT EĞİTİMİNİN
ÖĞRENCİ VE ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ

Seçil SOYTOK

Danışman

Prof. Dr. Nergiz ŞAKİRZADE SARI

İzmir

2012

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans tezi olarak sunduğum “Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri’ndeki Flüt Eğitiminin Öğrenci ve Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi” adlı çalışmanın, tarafımdan bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

.../.../2012

Seçil SOYTOK

Eğitim Bilimleri Enstitüsü M¼d¼rl¼đ¼ne

İşbu alışma, j¼rimiz tarafından G¼zel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı M¼zik
ğretmenliği Programında Y¼KSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Başkan : Prof. Dr. Nergiz şakirzade SARI

¼ye : Yrd. Doç. iler AKINCI

¼ye : Yrd. Doç. Dr. H. M¼mtaz SAKAR

Onay

Yukarıda imzaların, adı geçen ğretim ¼yelerine ait olduğunu onaylarım.

18.06.2012

Prof. Dr. h. c. İbrahim ATALAY
Enstit¼ M¼d¼r¼

T.C
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
ULUSAL TEZ MERKEZİ

TEZ VERİ GİRİŞİ VE YAYIMLAMA İZİN FORMU

Referans No	433022
Yazar Adı / Soyadı	seçil soytok
Uyruğu / T.C.Kimlik No	T.C. 16318651742
Telefon / Cep Telefonu	02324538639 05059248109
e-Posta	sd_ft@hotmail.com
Tezin Dili	Türkçe
Tezin Özgün Adı	Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri'ndeki Flüt Eğitiminin Öğrenci ve Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi.
Tezin Tercümesi	Evaluation of Flute Education at High Schools of Fine Arts and Sport According to Students and Teachers Point of Views.
Konu Başlıkları	Müzik
Üniversite	Dokuz Eylül Üniversitesi
Enstitü / Hastane	Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Bölüm	Eğitim Bilimleri Bölümü
Anabilim Dalı	Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı
Bilim Dalı / Bölüm	Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı
Tez Türü	Yüksek Lisans
Yılı	2012
Sayfa	95
Tez Danışmanları	Prof. Dr. Nergiz Şakırzade SARI
Dizin Terimleri	Flüt=Flute
Önerilen Dizin Terimleri	Flüt Eğitimi=Flute Education Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi=High School of Fine Arts and Sport.
Yayımlama İzni	☒ Tezimin yayımlanmasına izin veriyorum ☐ Ertelenmesini istiyorum

a. Yukarıda başlığı yazılı olan tezinin, ilgilenenlerin incelemesine sunulmak üzere Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi tarafından arşivlenmesi, kağıt, mikroform veya elektronik formatta, internet dahil olmak üzere her türlü ortamda çoğaltılması, ödünç verilmesi, dağıtımı ve yayımı için, tezimize ilgili fikri mülkiyet haklarımız saklı kalmak üzere hiçbir ücret (royalty) ve erteleme talep etmeksizin izin verdiğimi beyan ederim.

20.06.2012

İmza:

Yazdır

TEŞEKKÜR

Araştırmam süresince ilgisini, desteğini ve önerilerini esirgemeyen danışmanım Prof. Dr. Nergiz ŞAKİRZADE SARI başta olmak üzere, tüm desteği yardımları için Prof. M.Mahmut SARI'ya, lisansüstü eğitimim boyunca alanımda kendimi geliştirmemi sağlayan, her zaman kendisinden yararlanma fırsatı bulduğum değerli hocam Hürkan AYVAZOĞLU'na, veri toplama aşamasında anket taslaklarından yararlanma fırsatı bulduğum sayın Öğr. Gör. Özhan ÖZGÜN'e, anket düzenleme konusunda fikirlerine başvurduğum kuzenim Başak TURAY'a, anket uygulaması yaptığım okullarda, araştırmaya katkı sağlayan tüm flüt öğretmenlerine ve öğrencilerine, son olarak araştırmam süresince desteklerini hiçbir zaman esirgemeyen, her zaman yanımda olan anneme ve babama sonsuz teşekkürlerimi, sevgi ve saygılarımı sunuyorum.

Seçil SOYTOK

İÇİNDEKİLER

Sayfa Numarası

Yemin Metni	i
Tutanak.....	ii
Yüksek Öğretim Kurulu Tez Dokümantasyon Merkezi Tez Veri Formu.....	iii
Teşekkür	iv
İçindekiler	v
Tablo Listesi.....	ix
Şekil Listesi.....	xiii
Özet	xiv
Abstract	xv

BÖLÜM I 1

GİRİŞ 1

Problem Durumu	1
Eğitim.....	1
Sanat Eğitimi ve Müzik Eğitimi.....	2
Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri.....	5
Genel Olarak Çalgı Eğitimi ve GSSL'deki Çalgı Eğitimi	7
Flüt.....	9
Flüt Ailesi.....	14

Flüt Eğitimi	16
Araştırmanın Amacı ve Önemi	23
Problem Cümlesi.....	23
Alt Problemler.....	24
Sayıtlılar	24
Sınırlılıklar	24
Kısaltmalar	25
BÖLÜM II.....	26
İLGİLİ YAYIN VE ARAŞTIRMALAR.....	26
BÖLÜM III.....	29
YÖNTEM.....	29
Araştırmanın Modeli	29
Evren ve Örneklem	30
Veri Toplama Araçları	32
Veri Çözümleme Teknikleri.....	33

BÖLÜM IV 35

BULGULAR VE YORUMLAR 35

Araştırmaya Katılan Flüt Öğretmenlerinin Özellikleri ve Görüşleri	35
Flüt Öğretmenlerinin Taşıdıkları Başlıca Özellikler.....	35
Flüt Öğretmenlerinin GSSL'deki Flüt Eğitimine İlişkin Görüşleri	42
Flüt Öğretmenlerinin Flüt Eğitiminde Kullandıkları Müzik Türlerine ve Ders İçeriğine İlişkin Görüşleri.....	51
Flüt Öğretmenlerine Göre Flüt Eğitiminde Karşılaşılan Sorunlar ve Güçlükler.....	54
Araştırmaya Katılan Flüt Öğrencilerinin Özellikleri ve Görüşleri	55
Flüt Öğrencilerinin Taşıdıkları Başlıca Özellikler.....	55
Flüt Öğrencilerinin GSSL'deki Flüt Eğitimine İlişkin Görüşleri	64
Flüt Öğrencilerine Göre Flüt Eğitiminde Karşılaşılan Sorunlar ve Güçlükler	73
Flüt Öğretmenlerinin ve Flüt Öğrencilerinin GSSL Müzik Bölümlerindeki Flüt Eğitiminin Geliştirilmesine Yönelik Görüş ve Önerileri	75

BÖLÜM V 79

SONUÇ VE ÖNERİLER..... 79

Sonuç.....	79
Flüt Öğretmenleriyle İlgili Sonuçlar	79
Flüt Öğretmenlerinin Flüt Eğitimi Bakımından Taşıdıkları Başlıca Özelliklere İlişkin Sonuçlar.....	80

GSSL Müzik Bölümlerindeki Flüt Eğitime İlişkin Görüşleriyle İlgili Sonuçlar.....	80
Flüt Öğretmenlerinin Derslerde Kullandıkları Müzik Türleri ve Ders İçeriğine İlişkin Sonuçlar	80
Flüt Öğretmenlerine Göre Flüt Eğitiminde Karşılaşılan Sorunlar ve Güçlüklere İlişkin Sonuçlar.....	81
Flüt Öğretmenlerinin GSSL Müzik Bölümlerindeki Flüt Eğitiminin Geliştirilmesine Yönelik Önerileriyle İlgili Sonuçlar	81
Flüt Öğrencileriyle İlgili Sonuçlar	81
Flüt Öğrencilerinin Flüt Eğitimi Bakımından Taşıdıkları Başlıca Özelliklere İlişkin Sonuçlar.....	81
GSSL Müzik Bölümlerindeki Flüt Eğitime İlişkin Görüşleriyle İlgili Sonuçlar.....	82
Flüt Öğrencilerine Göre Flüt Eğitiminde Karşılaşılan Güçlükler ve Sorunlarla İlgili Sonuçlar	82
Flüt Öğrencilerine Göre Flüt Dersindeki Başarıyı Etkileyen Etmenlerle İlgili Sonuçlar.....	83
Öneriler	83
KAYNAKÇA	85
EKLER	88

TABLO LİSTESİ

Sayfa Numarası

Tablo 1. Örneklemi Oluşturan Okullarda Öğrenim Gören Flüt Öğrencilerinin Ankete Katılım Durumları	31
Tablo 2. Örneklemi Oluşturan Okullarda Görev Yapmakta Olan Flüt Öğretmenlerinin Ankete Katılım Durumları.....	32
Tablo 3. Flüt Öğretmenlerinin Yaş Dağılımı	35
Tablo 4. Flüt Öğretmenlerinin Cinsiyet Dağılımı.....	36
Tablo 5. Flüt Öğretmenlerinin Görev Süreleri	37
Tablo 6. Flüt Öğretmenlerinin Görevlendirilme Durumları.....	37
Tablo 7. Flüt Öğretmenlerinin Haftalık Ders Yüğü	38
Tablo 8. Flüt Öğretmenlerinin Flüt Dersi Dışında Girdikleri Dersler	39
Tablo 9. Flüt Öğretmenlerinin Flütle Performans Sergileme Durumları	40
Tablo 10. Flüt Öğretmenlerinin Öğrenci Sayılarının Dağılımı	41
Tablo 11. Flüt Öğretmenlerinin Okuldaki Çalışma Odalarını Yeterli Görme Durumları	42
Tablo 12. Flüt Öğretmenlerinin Okuldaki Demirbaş Sayısını ve Niteliklerini Yeterli Bulma Dereceleri	43
Tablo 13. Flüt Öğretmenlerinin Haftalık Flüt Ders Saatlerini Yeterli Bulma Dereceleri	44
Tablo 14. Flüt Öğretmenlerine Göre Flüt Öğretim Programlarını Uygulama Dereceleri	45
Tablo 15. Flüt Öğretmenlerinin Flüt Müfredatı İle İlgili Öğrencileri Bilgilendirme Dereceleri	46

Tablo 16. .. Flüt Öğretmenlerinin Flüt Eğitimi İle İlgili Gelişmelere ve Dokümanlara Ulaşma Yöntemleri ve Dereceleri	47
Tablo 17. . Flüt Öğretmenlerinin Flüt İle İlgili Etkinlikleri Takip Etme Dereceleri.....	48
Tablo 18. ... Flüt Öğretmenlerinin, Bildikleri Yabancı Dili Alanlarında Kullanma Dereceleri.....	49
Tablo 19. Flüt Öğretmenlerinin, Ders Dışında Öğrencilerinin Çalışmalarıyla İlgilenme Dereceleri.....	50
Tablo 20. Flüt Öğretmenlerinin Derslerde Kullandıkları Müzik Türlerinin Dağılımı	51
Tablo 21. Flüt Öğretmenlerinin Derslerde Çalınan Eserlerin Armonik ve Form Analizlerine Yer Verme Dereceleri	52
Tablo 22. Flüt Öğretmenlerinin Derslerde Türk Müziği Dizilerini Kullanma Dereceleri.....	53
Tablo 23. ...Flüt Öğretmenlerine Göre Başlangıç Aşamasından İtibaren Karşılaşılan Güçlükler	54
Tablo 24. Flüt Öğrencilerinin Yaş Dağılımı	55
Tablo 25. Flüt Öğrencilerinin Cinsiyet Dağılımı	56
Tablo 26. GSSL Müzik Bölümlerinde Okuyan Flüt Öğrencilerinin Okullara Göre Dağılımı	57
Tablo 27. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Sınıflara Göre Dağılımı	58
Tablo 28. . Flüt Öğrencilerinin Flütü Ana Çalgı Olarak Seçmelerindeki Faktörler ve Dağılımları	59
Tablo 29. Flüt Öğrencilerinin GSSL'ye Girmeden Önce Flüt Dersi Alma Durumları ve Süreleri	60
Tablo 30. .... Flüt Öğrencilerinin Flüt Eğitimiyle Kazandıkları Bilgi ve Becerileri İleride Kullanmayı Amaçladıkları Yerler ve Dağılımları..	61

Tablo 31. Flüt Öğrencilerinin Günlük Çalışma Süreleri ve Dağılımları	62
Tablo 32. Flüt Öğrencilerine Göre Flüt Çalışma Saatlerini Yeterli Bulma Dereceleri	63
Tablo 33. Flüt Öğrencilerine Göre Flüt Çalışmak İçin Gerekli Olan Araç-Gereçleri Bulabilme Dereceleri	64
Tablo 34. Flüt Öğrencilerine Göre Haftalık Flüt Ders Saatini Yeterli Bulma Dereceleri	66
Tablo 35. Flüt Öğrencilerinin Kendilerine Ait Çalgıya Sahip Olma Durumları	66
Tablo 36. Flüt Öğrencilerine Göre Kullandıkları Çalgıyı Yeterli Bulma Dereceleri.....	67
Tablo 37. Flüt Öğrencilerinin Çalgı Öğretmenlerini Yeterli Bulma Dereceleri.....	68
Tablo 38. Flüt Öğrencilerine Göre Ders Dışında Flüt Öğretmenlerinden Faydalanabilme Dereceleri.....	69
Tablo 39. Flüt Öğrencilerine Göre Flüt Öğretmenlerinin Derste Kullandıkları Metotların Dağılımı	70
Tablo 40. Flüt Öğrencilerine Göre Flüt Öğretmenlerinin Derste Kullandıkları Diğer Metotlar.....	71
Tablo 41. Flüt Öğrencilerine Göre Derste Kullanılan Müzik Dönemleri	72
Tablo 42. Flüt Öğrencilerine Göre Başlangıç Aşamasından İtibaren Karşılaşılan Güçlükler.....	73
Tablo 43. Flüt Öğrencilerine Göre Flüt Çalmaktan Dolayı Rahatsızlık Oluşma Durumları	74
Tablo 44. Flüt Öğretmenlerine Göre GSSL Müzik Bölümlerinde Flüt Eğitiminin Geliştirilmesine Yönelik Görüş ve Öneriler	75
Tablo 45. Flüt Öğrencilerine Göre Başarıyı Olumsuz Yönde Etkileyen Etmenler	76

Tablo 46. Flüt Öğrencilerine Göre Başarıyı Olumlu Yönde Etkileyen Etmenler	77
---	----

ŞEKİL LİSTESİ

	Sayfa Numarası
Şekil 1. Flüt.....	11
Şekil 2. Flütün Ses Genişliği.....	11
Şekil 3. Si Sesi	12
Şekil 4. Si Perdeli Flüt	12
Şekil 5. Kalın Ses Bölgesi	13
Şekil 6. Orta Ses Bölgesi	13
Şekil 7. İnce Ses Bölgesi	14
Şekil 8. Pikolo	15
Şekil 9. Alto Flüt	16
Şekil 10. Bas Flüt	16
Şekil 11. Doğru Tutuşa Örnek	18
Şekil 12. Kalın Seslerde Hava Akımının Yönü.....	19
Şekil 13. Tiz Seslerde Hava Akımının Yönü.....	20
Şekil 14. Diyaframın Hareketi.....	21

ÖZET

Bu araştırmada, Ege ve Akdeniz Bölgeleri'nde bulunan Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri'nde öğrenim gören flüt öğrencilerinin ve bu kurumlarda görev yapmakta olan flüt öğretmenlerinin görüşleri alınarak flüt eğitiminin genel durumu betimlenmiş, elde edilen sonuçlar doğrultusunda flüt eğitiminin geliştirilmesine yönelik görüş ve öneriler ortaya konulmuştur.

Araştırmada veriler, anket ve kaynak tarama yoluyla elde edilerek işlenmiş, betimsel istatistik yöntemler kullanılarak yorumlanmıştır.

Araştırmada, öğrencilerin ve öğretmenlerin taşıdıkları belli özellikler, öğretmen ve öğrencilerin flüt eğitimine, flüt eğitiminde kullanılan metotlara, flüt eğitiminde karşılaşılan güçlüklerle ilişkin görüşleri ve flüt eğitiminin geliştirilmesine yönelik önerileri ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler:

1. Flüt Eğitimi
2. Flüt
3. Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri

ABSTRACT

In this research, general situation of flute education is described based on opinions of students, who study flute, and flute teachers of Art and Sports School which are located in Aegean and Mediterranean Regions. As a result of these obtained results, concepts and suggestions are displayed in order to enhance flute education.

The data of this research is collected through surveys and source skimming; and processed with statistical methodology.

This research states certain characteristics of both students and teachers; and their opinions about flute education, methods that are used in flute education, and inconvenience of flute education. Moreover, propositions of these students and teachers for improving flute education are displayed.

Key Words:

1. Flute Education
2. Flute
3. High Schools of Fine Arts and Sport

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde problem durumuna, problem cümlesine, alt problemlere, araştırmanın amacına ve önemine, sayıtlara, sınırlılıklara, kısaltmalara ve araştırma konusuyla ilgilisi olduğu düşünülen araştırmalara yer verilmiştir.

Problem Durumu

Eğitim

Eğitim insanın, yaşamı boyunca başkalarının ve çevresinin etkisiyle öğrendiği davranışları kapsar. Bu anlamda eğitim, sürekli bir etkileşim içerisinde, birey ve toplumların gelişmesine ve değişmesine kaynaklık eden bir süreçtir.

Birey eğitimsiz yaşayamaz. Bunun sonucu olarak insan, yaşamı boyunca eğitim sürecinin içinde bulunur. Nefes alma, ağlama, gülme gibi başkalarının etkisi olmadan insanın kendi kendine öğrendiği davranışlar vardır; ama bunların sayısı, başkalarının ya da bazı etmenlerin etkisiyle değişen davranışlarla kıyaslandığında oldukça azdır. İnsan, davranışlarının çoğunu kendi kendine değil de başkalarının etkisiyle öğreniyorsa eğitiliyor demektir. Bu süreç de ömür boyu sürer. Bireyler ve

toplumlar doğumdan ölüme kadar içerisinde buldukları bu eğitim süreci boyunca değişirler, gelişirler.

Eğitim sözü, kişinin geçmiş yaşantılarını anlatmak için kullanılır. Kişinin davranışlarının istenilen nitelikte olduğunun söylemek için şu konuda eğitilmiş, eğitim görmüş denir. Bu anlamda eğitim, kişinin kazandıklarını anlatır (Başaran,1983:14).

Eğitim, bilgi ve beceri kazandırmanın ötesinde, toplumun yaşamasını ve kalkınmasını devam ettirebilecek ölçüde ve nitelikte değer üretmek, mevcut değerlerin dağılmasını önlemek, yeni ve eski değerleri bağdaştırmak sorumluluğu taşır (Varış,1985:5).

Eğitim; bilim, teknik ve sanatın her üçünü de kapsayan bir içerikle düzenlenerek, bireyleri ve toplumları biçimlendirme, yönlendirme, değiştirme, geliştirme ve yetkinleştirmede en etkili süreç niteliği kazanır. Böyle bir eğitim, bireyi biopsişik, toplumsal ve kültürel boyutlarıyla, bedensel, bilişsel, duyuşsal ve devinışsel yapılarıyla dengeli bir bütün olarak en uygun ve ileri düzeyde yetiştirmeyi amaçlar. Sanat eğitimi, bu amaca dönük eğitim sürecinin üç ana boyutundan, üç ana bileşeninden biridir (Uçan,1994:7-8).

“Geniş anlamıyla eğitim “bilinçli, amaçlı ve istendik bir kültürlenme, kültürleme ve kültürleşme sürecidir.” (Uçan, 1997:7).

Eğitim, bireylerin ve toplumların en iyi şekilde gelişmesine ve biçimlenmesine kaynaklık eden araçtır.

“Eğitim geniş anlamda kişinin, toplum değerlerine ve yaşama biçimlerine sağlıklı uyumuna yardım eden bir süreç olarak görülebilir” (Varış, 1985:117).

Sanat Eğitimi ve Müzik Eğitimi

Sanat, bireyin yaratıcılığını ve beğeni duygusunu geliştirmesine, estetik bakışını derinleştirmesiyle birlikte estetik gereksinimlerini de karşılayabilmesine olanak sağlar.

Kagan(1993:208)'e göre, “sanatın bize gerçekliğin estetik niteliklerini ideal ya da tipik, fantastik ya da yaşama bağlı biçim ve imgeler halinde yoğun olarak algılatması, sanatın daha başka ödevlerle de yüklü olduğunu göstermektedir.”

Bu ifadeye dayanarak sanatın, edebiyat, tiyatro, sinema ve televizyon, müzik, resim, heykel, dans yoluyla toplum için gerekli olan estetik değerleri bireyin yaşamına dahil ettiğini söyleyebiliriz.

Sanat eğitimi; kişiye estetik yargı yapabilme konusunda yardımcı olmayı amaçlarken, yeni biçimleri hissedip, eğlenmelerini ve heyecanlarını doğru biçimlerde yönlendirmeyi öğretir. Demek ki sanat eğitimi, sanatçı yetiştirmeye değil; yetiştirmek durumunda olduğu her kişiyi yaratıcılığa yöneltip onun bilgisel, bilişsel, duyuşsal ve duygusal eğitim ihtiyaçlarını karşılamaya yöneliktir (Tonya, 2008:21).

Sanat eğitimi ile görsel algısı gelişmiş, kendini sanatsal yollarla ifade edebilen, içinde yaşadığı kültürü önce tanıyan, öğrenen, koruyan ve gelecek nesillere taşıma sorumluluğunu üstlenen, dünya kültür mirasına saygılı, yaratıcı ve yapıcı bireyler yetiştirilmesi hedeflenir. Sanat eğitiminin bu amaçlarını gerçekleştirebilmesi için eğitimin her kademesinde, kesintiye uğramadan, seviyeye uygun programlarla yerini alması önemlidir (Buyurgan ve Buyurgan, 2007:5).

Sanatın amacı estetik duygu, düşünce ve heyecanları insanlarla paylaşmak olmalıdır. Buna göre, güzel sanatların bir kolu olan müziği, sesler aracılığıyla estetik iletişim sağlayan bir dal olarak ele alabiliriz.

Yalın ve özlü anlamıyla, *müzik*, “duygu, düşünce, izlenim ve tasarımları ve başka gereçlerin de katkısıyla belli, durum, olgu ve olayları belirli bir amaç ve yöntemle, belirli bir güzellik anlayışına göre birleştirilerek biçimlendirilmiş seslerle işleyip anlatan estetik bir bütündür.” (Uçan, 1997:106)

Eğitim sürecinde önemli ve etkin bir yeri olan müzik eğitimi, insanın duygularını açığa çıkaran, dikkat, kavrama ve gözlem yapabilme gibi becerileri artırıcı yönleriyle göze çarpmaktadır. Müzik eğitimi ayrıca insanın kendisini daha iyi tanıması, yaratıcı yönlerini ortaya koyması, kendine güven duygusunun oluşması gibi olumlu davranış biçimlerini de geliştirmektedir.

Uçan (1997:15)'e göre müzik eğitimi, öğrencinin müziksel algılama yeteneğini farklılaştırıp çeşitlendirmeli; öğrenciyi belli koşullandırmaların ürünü olan tek yanlı müzik yapma ve dinleme alışkanlıklarından kurtarmalı; öğrenciyi müziğin çeşitli, çok yönlü tını özelliklerine, yapı taşlarına, kuruluş biçimlerine ve etki alanlarına açmalı; öğrenciyi müzikle ilişkilerinde daha yüksek düzeyde bir bilinçlilik ve eleştirme gücü kazandırmalıdır.

Müzik eğitimi, bireye kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli müziksel davranışlar kazandırma, bireyin müziksel davranışını kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak (belirli biçimde) değiştirme ya da bireyin müziksel davranışında kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli değişiklikler oluşturma, bireyin müziksel davranışını kendi yaşantısı yoluyla (belirli biçimde) geliştirme sürecidir (Uçan,1997:8).

Müzik eğitimi ana amaç bakımından üç ana türe ayrılır: 1.Genel Müzik Eğitimi, 2.Özengen Müzik Eğitimi, 3.Mesleksel Müzik Eğitimi.

Genel müzik eğitimi, müzikle ilişkisi ne olursa olsun herkes için gereklidir ve herkese yöneliktir. Özengen müzik eğitimi, müziğe özel ilgisi, isteği ve yatkınlığı olup müziği kendisi için bir düşkü (hobi) alanı olarak seçenlere dönüktür. Mesleksel müzik eğitimi ise müziğe üst düzeyde yetenekli olup müziği kendisine bir iş, meslek, ciddi-sürekli uğraş, görev alanı veya çalışma alanı olarak seçenlere-belirleyenlere yöneliktir (Uçan, 1997:8).

Genel müzik eğitimi, müziğe özel ilgisi olsun ya da olmasın tüm bireyler içindir. İnsanın yaşamı ve gelişimi için gerekli olan müziksel davranışları kazandırmayı amaçlar, bireyde temel bir müzik kültürü oluşturur. Okullarda verilen müzik eğitimi, bu türler arasından en çok genel müzik eğitimi ile ilişki içerisindedir.

Özengen müzik eğitimi, genel müzik eğitimiyle yetinmeyip müziğin herhangi bir dalına yatkın olan ve ilgi duyan bireylere yöneliktir. Müziği kendisine hobi edinmiş bireyler, yaşamdan daha fazla zevk almayı ve müzikal anlamda gerekli davranış değişiklikleri oluşturmayı amaçlarlar. Çalgı kursları ve özel dersler özengen müzik eğitimi kapsamında değerlendirilir.

Mesleki müzik eğitimi ise müziğe ilgisi ve yeteneği olup, profesyonel anlamda müziğin bütününe veya bir dalını kendisine bir iş, mesleki görev alanı olarak seçenlere ya da seçecek olanlara yöneliktir. Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri, konservatuvarlar, Güzel Sanatlar Fakülteleri, Eğitim Fakültelerinin müzik bölümleri

mesleki müzik eğitimi kapsamında eğitim veren, sanatçı, mzikbilimci ve müzik oğretmeni yetiştiren kurumlardır.

Araştırmanın Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri'nde gerçekleşmiş olmasından dolayı bu okullar ve bu okullardaki çalgı eğitimi hakkında biraz bilgi verelim:

Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri

“Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri, zel yetenek sınavıyla oğrenci alması ve ortaöğretim düzeyinde mesleki eğitim vermesi yönüyle müzik eğitiminde önemli bir yere sahiptir” (zgn,2006:4).

Milli Eğitim Bakanlığı Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri Yönetmeliğinin 5.Maddesinde şöyle belirtilmiştir:

MADDE 5 – (1) Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri, Anadolu Lisesi statüsünde olup güzel sanatlar ve spor eğitimi alanında yatılı, gndzly ve karma olarak ilköğretim üzerine 4 yıl eğitim ve oğretim yapılan okullardır. Bu okullar öncelikle güzel sanatlar ve sporla ilgili yükseköğretim kurumlarının bulunduğu yerlerde açılır.

Türkiye’de ilk Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi 1989 yılında İstanbul’da açılmıştır. Ortaöğretim Genel Müdürlüğünün verilerine göre ise sayıları günümüzde 87’ye ulaşmıştır.

Müzik oğretmeni yetiştirme görevini üstlenen kurumların temeli olan ve Türkiye’de “amaçlı ve düzenli” müzik oğretmeni yetiştirme görevini üstlenen ilk kurum olarak karşımıza 1924 yılında, Ankara’da kurulan Musiki Muallim Mektebi (Müzik Oğretmen Okulu) çıkmaktadır. Bu okulun fiziki yapı-kullanım ve işleyiş olarak zamanla daha çok ve giderek sanatçı yetiştiren kuruma dönüştürülmesi üzerine, müzik oğretmeni yetiştirme görevi 1937-1938 eğitim yılından itibaren Gazi Orta Muallim Mektebi ve Terbiye Enstitüsü’nde açılan Müzik şubesi’nde yrtlmştir. Bu süreçle birlikte bir ortaöğretim kurumu olan Müzik Oğretmen Okulu, oğretmen yetiştiren koluyla, bir yüksek oğretim kurumu olan Gazi Terbiye Enstitüsü’ne bir bölüm olarak bağlanmış ve böylelikle bu kuruma aktarılmıştır (Uçan 1997:46).

Uz'a göre (1995), Müzik Seminerlerinin, başarılı müzik eğitimi veren ilk öğretmen okullarının kapanışı, öğretmen liselerinin işlevlerini yeterince yerine getiremeyişi nedeniyle büyük müzik eğitimi boşluğu oluşmuş, bu boşluğu AGSL müzik bölümleri doldurmuş ve Müzik Eğitimi bölümleri giderek daha verimli ve etkili eğitim vermeye başlamıştır.

Günümüzde, müzik öğretmeni yetiştirme görevini üstlenen Eğitim Fakültelerine bağlı Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitim Dallarının öğrenci kaynağını, büyük ölçüde Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri oluşturmaktadır. Bu liselerin müzik alanları, dört yıl boyunca öğrencilere genel müzik kültürünü, temel müzik kuramlarını, çalgı çalma temel bilgi ve becerisini kazandırdıkları için müzik öğretmenliği lisans eğitimi öncesinde önemli bir görev üstlenmektedirler. Dolayısıyla, Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi'nde alınan müzik eğitimiyle, müzik öğretmenliği lisans eğitiminin temelleri atılmaktadır denebilir (Bulut 2006; Özer, 2010 : s. 4'teki alıntı).

Milli Eğitim Bakanlığı Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri Yönetmeliğinin 6. Maddesinde bu okulların amacı şu şekilde belirtilmiştir:

MADDE 6 - (1) Öğrencilerin Türk Milli Eğitiminin genel ve özel amaçları yanı sıra güzel sanatlar ve spor alanlarında;

- a) İlgi, istek ve yetenekleri doğrultusunda güzel sanatlar ve spor eğitimi ile ilgili temel bilgi ve beceriler kazanmalarına yönelik eğitim-öğretim görmelerini ve alanlarında başarılı bireyler olarak yetişmelerini,
- b) Güzel sanatlar ve sporla ilgili yükseköğretim programlarına hazırlanmalarını,
- c) Türk sanat, kültür ve sporuna katkıda bulunan ve başarıyla temsil eden bireyler olarak yetişmelerini,
- d) İşbirliği içinde çalışma ve dayanışma alışkanlığı kazanarak takım ruhu ile hareket etmelerini,
- e) Alanlarıyla ilgili araştırma yaparak yorum ve uygulama yetkinliğine ulaşabilmelerini,
- f) Milli ve milletlerarası sanatsal ve sportif faaliyetleri takip ederek bilgi ve kültürlerini geliştirmelerini,
- g) Spor disiplini ve centilmenliği ile sanatçı duyarlığını benimseyen bireyler olarak yetişmelerini sağlamaktır.

Genel Olarak Çalgı Eğitimi ve Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri'ndeki Çalgı Eğitimi

“Çalgı sözlük anlamıyla; *“müzikal sesler üretmek amacıyla yapılmış, belirli biçim, kullanım ve tını özellikleri olan alet”* demektir” (Say, 2005:122).

Çalgı, müzik yapmak için kullanılan aletlere verilen genel isimdir. Üflemeli, yaylı, vurmali, telli ve tuşlu çalgılar olmak üzere dört ana gruba ayrılır. Çalgı eğitimi müzik eğitiminin vazgeçilmez bir ögesidir. Çalgı eğitiminin bireyi çalgı aracıyla yetiştirme, geliştirme, müzik ve çalgı alanında belli bir amaca yönelik istendik davranışları kazandırabilme eğitimi olduğu denilebilir (Evren,2007:7).

Çalgı çalma, müzik sanatının bir parçası olup, insanın bir müzik aletini kullanarak kendisiyle özdeşleşip bütünleşmesine, müzikle doğrudan buluşmasına, duygularını en rahat ve özgür biçimde ifade edebilmesine ve başka insanlarla buluşturmasına fırsat yaratır.

İnsanların müzik yaparak kendilerini ifade etme ve kendilerini gerçekleştirme gereksinimleri, onları bir müzik aleti çalmaya sevk etmektedir. Dolayısıyla çalgı öğrenme gereksiniminin zamanla giderek artması, çalgı eğitiminin, müzik eğitimi bünyesinde oldukça etkili ve önemli bir yere gelmesini sağlamıştır.

Çalgı eğitimi yoluyla birey, yeteneğini geliştirecek, müzikle ilgili bilgi birikimini zenginleştirecek, müzik beğenisini üst seviyelere taşıyacaktır. Bunların yanı sıra yine çalgı eğitimi sayesinde birlikte müzik yapma yeteneklerini ve yorumculuklarını geliştirip, düzenli ve disiplinli çalışma alışkanlığı edineceklerdir.

Çalgı eğitimi bireyin ulusal ve uluslararası müzik sanatını daha yakından tanınmasına olanak sağlar. Bu bağlamda birey, izlediği konserler ile eleştirme gücünü geliştirecektir.

Çalgı eğitimi, uygulamaya yönelik bir eğitim şeklidir. Öğretmen, öğrencisiyle birebir ilişki içerisinde. Çalgı eğitiminde gereken teknik bilgi, öğretmen tarafından öğrenciye verilir. Öğretmenin verdiği uygulamaya yönelik teknik bilgiler öğrencinin yeteneği, sezgisel gücü, günlük çalışma disiplini ile bir bütündür (Çalışkan, 2006).

Birebir yürütülen çalgı dersinde öğrenciyi gözlemek daha kolaydır; dolayısıyla öğretmenin anında müdahale etme olanağı vardır.

Çalgı eğitiminde öğrenci ve öğretmenin usta-çırak ilişkisi içerisinde olması, öğrenci için her zaman daha verimlidir. Her öğrencinin çalgısını çalabilmesi için gerekli olan teknik seviyesi farklılık göstermektedir. Bu farklılık, öğrencilerin günlük çalışma saatleri, yetenekleri ve algılarıyla alakalıdır. Çalgı öğretmenleri, her öğrenciye onların eksik yönlerini geliştirmek adına farklı eserler ve etütler çalıştırmaktadır. Bu durumda derslerin birebir yürütülmesi öğrenciler için en iyisidir ve çalgı eğitiminde en iyi sonucu vermektedir.

Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri Müzik Bölümü'nde verilen müzik eğitiminin en önemli alanlarından birini çalgı eğitimi oluşturmaktadır. Öğrenciler, okula başladıkları andan itibaren fiziksel yapılarına uygun olarak seçilmiş bir çalgı ile bütünleşerek öğrenim sürecini tamamlamaktadır (Özer,2010:4).

Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri'nde verilen çalgı eğitimi, gelişme çağında olan bireylerin birbirleriyle kaynaşması, paylaşması, duygu ve beceri yönünden kendilerini geliştirmesi, sabırlı ve disiplinli olmayı öğrenmeleri açısından büyük önem taşımaktadır.

Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri Müzik Bölümleri'nde verilen çalgı eğitimiyle öğrencilerin çalgı düzeylerini artırmak, onların çoksesli müziği daha iyi kavramalarına yardımcı olmak ve çoksesli müzik yapan kaliteli çalgı gruplarının kurulması hedeflenmiştir (Derin,2007:7).

Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri'nde öğrenciye müzikal kimliğini kazandıracak ve mesleki yaşamında kullanabileceği enstrümanların eğitimi verilir. Bu okullarda "Bireysel Çalgı Eğitimi" adı altında yaylı çalgılar (keman, viyola, viyolonsel, kontrbas), piyano, gitar, mızraplı çalgılar ve nefesli çalgılar öğretilir.

Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri müzik bölümlerinde verilen flüt eğitimi, bireysel çalgı eğitiminin bir kolu olup, öğrenci ve öğretmen arasında birebir yürütülen bir eğitim sürecidir. Dört yıl devam eden bu süreç içerisinde öğrenciye flüt

hakkında teknik bilgi ve beceriler kazandırmak, flüt literatürünü tanıtmak, müzikal yorumlama becerisini geliştirmek amaçlanır.

Flüt

Flütün tarihi ilk insanlara kadar uzanır. İlk insanlar içi boş kemiklere, boynuzlara ya da ağaç parçalarına üfleyerek üflemeli çalgıların ilk örneklerini oluşturmuşlardır. Önce Mezopotamya'da, sonraları Asur ve Finike uygarlıklarında daha sonraları ise sırasıyla Eski Mısır'da, İbraniler'de, Çin'de, Eski Hint'te, Eski Yunan Uygarlığı'nda ve Eski Roma'da flüt benzeri çalgılara rastlanmıştır (Yayla,2000:6).

Flüt tüm çalgılar arasında en eski ve en geniş alana yayılmış çalgılar arasındadır. Batı kültürlerine Bizanslılar tarafından tanıtılmıştır. Flüt, Rönesans ve Barok dönemleri boyunca askeri bir çalgı olup, Alman flütü olarak da biliniyordu (Akıncı,1994:II).

Flütün tarihine ilişkin kusursuz ki pek çok eksiklikler, günümüze kadar ulaşamamış bilgiler vardır. Boehm sonrası gelişimi hakkındaki bilgileri, günümüze yakınlığının da etkisiyle daha iyi takip edilse de Boehm öncesine ait bilgiler çok daha sınırlıdır. Flütün ilkel dönemlerine baktığımız zaman ise günümüze ulaşabilmiş çok az örnek olduğunu ve bilgiler arasındaki boşlukların oldukça fazla olduğunu görürüz. Fakat sanat dönemlerinde eserler ve bu çalgıya duyulan ihtiyaç birleştiğinde mükemmele ulaşmak adına yapılan çalışmalar uzun zaman olsa da hak ettiği yere ulaşmıştır (Karşal,1999; Sevim, 2008 : s. 40'taki alıntı).

19. yüzyılın ortalarına dek, flütte bugünkü perde sistemi yoktu. Çalgının gövdesindeki delikler parmak uçları ile kapatılarak sesler elde ediliyordu. Fakat daha iyi seslerin elde edilebilmesi ve iyi bir entonasyon için bu deliklerin arasındaki uzaklığın daha geniş olması gerekiyordu. Theobald Böehm adlı Alman flütist ve flüt yapımcısı, günümüzde de kullanılmakta olan mekanizma sistemini buldu. Kendi adıyla "Böehm Sistemi" olarak adlandırılan bu sistem, güzel ses niteliği ve tam bir entonasyon için, deliklerin akustik yönünden doğru yerlere ve istenilen genişlikte açılmasını sağlamıştır. Delikler üzerine, doğal olarak açık duran kapaklar yerleştirilmiştir. Çalgıyı çalan kişi, tüm delikleri kapaklar, miller, yaylar ve perdeler sayesinde kontrol edebilmektedir.

1794-1881 yılları arasında yaşamış olan Theobald Böehm, kuyumcu olan babasının yanında yetişmiş, müziğe çocukluktan beri ilgi duymuştur.

Delikanlılık çağından itibaren profesyonel bir flütçü ve flüt yapımcısı olmuş, 1818'de Münih'te bir orkestraya atanmasından itibaren kendisini tamamen flüt yapımına adanmıştır (Akıncı,1994:3).

Flütçüler Böehm sayesinde çok büyük teknik avantajlar elde etti. Süslemeli kıvrak geçişler, karmaşık pasajlar, geniş aralıktaki sıçramalar kolayca seslendirilebilir hale geldi, çalgının bütün teknik olanakları kendini göstermeye başladı. Bununla birlikte solo repertuarı da hızla gelişmiştir.

Bugünkü mekanizma sayesinde ses kalitesi artmış, kromatik notaların çalınışı daha kolay hale gelmiş ve tüm sesler aynı düzeyde tutularak daha güzel bir ton elde edilmiştir.

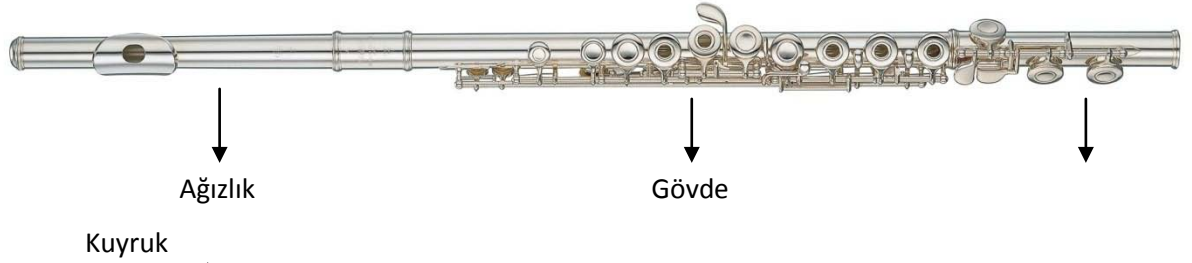
Günümüzde nikel, gümüş, altın gibi çeşitli metallere veya metal karışımlardan yapılmakta olan flüt;20.yüzyılın başlarına dek abanoz, nar gibi sert ve dayanıklı ağaçlardan yapılıyordu. Metal olduğu halde tahta üflemeli çalgılar grubunda olmasının nedeni ses renginin diğer tahta üflemeli çalgılarla iyi kaynaşması ayrıca tekniğinin ses elde ediş biçiminin, grubun diğer çalgılarıyla benzeşmesi olarak açıklanmıştır (Takmaz,1997).

Modern Böehm flütü, yaklaşık 66 cm uzunluğunda ve 2 cm çapında silindirik bir borudur. Üç bölüme ayrılır:

- a) Baş (Ağızlık)
- b) Gövde
- c) Kuyruk

Şekil 1

Flüt

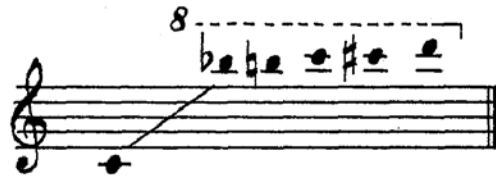

Flütle çalgıyı çalan kişi arasında hiçbir araç yoktur. Bu sayede icracı, duygularını ve ifadesini çok net şekilde dinleyenlerle buluşturabilir.

Flütün ses genişliği üç oktavdır. Sol anahtarında porte çizgisinin altındaki ek çizgiye yazılan “do” sesinden üç oktav sonraki “re” ve “mi” seslerine kadar çıkabilir. Flüt notası sol anahtarına göre yazılır.

Şekil 2

Flütün Ses Genişliği

(Akıncı, 1994:4)

Bazı flütlerde kuyruk kısmına bir perdenin eklenmesiyle en kalın ses olan “si” sesi de elde edilebilir:

Şekil 3**Si Sesi**

(Akıncı, 1994:4)

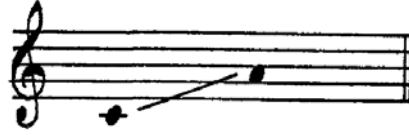
Şekil 4**Si Perdeli Flüt**

Flütün tınlama bölgelerini kalın ses bölgesi, orta ses bölgesi ve ince ses bölgesi olmak üzere üç gruba ayırabiliriz.

Flütün en kalın sesi olan “do” notasından başlayıp portenin ikinci boşluğuna yazılan “la” sesine kadar olan sesler kalın ses bölgesini oluşturmaktadır. Bu sesler havalı, pürüzlü ve kadifemsi olarak tanımlanır.

Şekil 5

Kalın Ses Bölgesi

(Akıncı, 1994:5)

Portenin ikinci boşluğuna yazılan “la” notasından bir oktav sonraki “la” sesine kadar olan sesler ise flütün orta ses bölgesini oluşturmaktadır.

Akıncı,1994:5’ e göre; orta ses bölgesi ipek gibi yumuşak, tatlı ve dokunaklıdır. En güzel flüt soloları bu ses bölgesinde yazılmıştır.

Şekil 6

Orta Ses Bölgesi

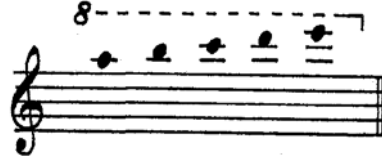

(Akıncı, 1994:5)

Portenin üzerindeki ek çizgiye yazılan “la” sesinden tizlere çıkıldıkça sesler parlak ve keskin bir nitelik kazanır. Bu aralıkta bulunan sesler flütün ince ses bölgesini oluşturur. En tizdeki birkaç ses sert ve batıcıdır. Bu sesleri *p* (piano) elde etmek oldukça güçtür.

Şekil 7

İnce Ses Bölgesi

(Akıncı,1994:5)

Flüt, üflemeli çalgılar arasında teknik pasajların kolaylıkla çalınabileceği en atik ve kıvrak enstrümandır. Flütün teknik olanakları ve kolaylıkları çok fazladır. Geniş aralıklar, tüm diatonik ve kromatik diziler, gösterişli ve staccato (kesik kesik çalınan) pasajlar, arpejler, tek dil, çift dil, üç dil ve kurbağa dili olarak her tempoda seslendirilebilir. Ayrıca tremololar, triller, grupettolar ve benzer süslemeler flüte özgü kolaylıklardır.

Buna karşın flütle hafif seslerden kuvvetli seslere (crescendo) ve güçlü seslerden hafif seslere (decrescendo) yönelmek oldukça güçtür.

“Tınlama zenginliği nedeniyle flüt, orkestralarda oda müziğinde ve bandolarda vazgeçilmez, değerli bir eşlik partisi olarak yer alır” (Say,2005:202).

Flüt, orkestralarda solo olarak geniş ezgilerin yanında en hızlı pasajları seslendirebilir. Doğayı yansıtan ezgiler genelde orta ses bölgesindedir. Kuş cıvıltıları ve neşeli pasajlar da ince ses bölgesinde yazılır. Bunun dışında arka planda gerekli armoniyi uzun seslerle veya çeşitli eşlik figürlerini sağlamada diğer üflemeli çalgılarla birlikte görev alır (Yayla,2000:6).

Flüt Ailesi

Çoğu enstrüman gibi flütler de bir aile oluşturmuştur. Flüt ailesinin flüt dışındaki diğer üyeleri pikolo, alto flüt ve bas flüttür.

Pikolo, flütün yaklaşık olarak yarısı kadardır. Ses genişliği ve parmak pozisyonları flütle aynıdır; fakat flüte göre bir oktav tizdir. Flütte bulunan kuyruk kısmı pikoloda bulunmadığından kalın do ve do diyez sesleri elde edilemez. En kalın sesi re sesidir. Orkestralarda genelde orta ses bölgesinden yararlanır. Kalın sesleri silik ve zayıf olduğu için çok fazla kullanılmaz. En ince sesleri çok parlak ve rahatsız edicidir. Bu sesler *f* (forte) içerisinde elde edilir. Bu yüzden tüm orkestranın çaldığı pasajlarda orkestranın doruk noktasını oluşturur. Orkestrada ayrıca pikolo çalan bir çalıcı bulunmaz. Genelde ikinci ya da üçüncü flüt partilerini çalan flütçüler gerekli zamanlarda pikolo partisini çalarlar.

Şekil 8

Pikolo

Alto flüt, flüte göre biraz daha uzun, borusu daha geniştir. Ses genişliği, parmak pozisyonları ve çalınışı flütle aynıdır. Alto flüt aktarımlı bir çalgıdır. Yazılan sesler çalındığında, ses tam dörtlü aşağıdan duyurulur. Örneğin; do sesi çalındığında dört aralık aşağısındaki sol sesi duyulur. Bu yüzden alto flüte “Sol Flüt” de denir. Tınısı flüte oranla daha koyu ve etkileyicidir. Her orkestrada bulunmaz.

“Orkestranın sürekli üyesi değildir. Özellikle çağdaş bestecilerin ilgisini çekmiştir. Örn; Stravinski “The Rite of Spring” (Bahar Ayini), Ravel “Daphnis et Chole” (Dafnis ile Kloe) adlı eserlerinde alto flüte yer vermişlerdir” (Apel, 668; Akıncı, 1994, s. 8’deki alıntı).

Şekil 9

Alto Flüt

Bas flüt, flüt ailesinin en kalın sesli üyesidir. Flüte göre bir oktav daha kalındır. Sol anahtarı kullanılır. Alto flüt gibi orkestralarda çok fazla kullanılmaz, çoğunlukla flüt gruplarında bas flütten yararlanılır.

Şekil 10

Bas Flüt

Flüt Eğitimi

Çalgı eğitiminin bir parçası olan flüt eğitimin temelini flüt çalmayı öğrenebilme, öğrenilenleri etkin bir şekilde kullanabilme oluşturmaktadır. Flüt eğitimi, Türkiye’de mesleki müzik eğitimi kapsamında konservatuvarlarda, eğitim fakültelerinin güzel sanatlar eğitimi bölümü müzik eğitimi anabilim dallarında ve Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri’nin müzik bölümlerinde verilmektedir. Bu eğitim

süreci içerisinde flüt çalan bireyin bilgi, beceri ve tekniğinin belirli bir seviyeye getirilmesi amaçlanarak, öğrencinin müzikal ifadesinin ve duyarlılığının geliştirilmesi sağlanır. Bütün bunların yanı sıra doğru tutuş ve duruş, nefesini doğru kullanabilme, dil-el koordinasyonu, sol anahtar okuma, deşifre, ve vibrato yapabilme becerilerinin flüt çalacak bireye kazandırılması gerekir.

Flüt çalacak bireyde, bazı fiziksel ve müziksel özellikler aranmaktadır. Dudaklarının ince ya da normal kalınlıkta, diş yapısının düzgün olması beklenir. El ve parmaklarında sorunlar olmamalı, parmak uçları hassas olmalıdır. Ayrıca ayakta durmasını engelleyecek herhangi bir sakatlığının bulunmaması da büyük önem taşımaktadır. Bu fiziksel özelliklerin yanı sıra birey ezgi-ritim duygusu, nota okuyabilme, müzikle ilgili teorik bilgiye sahip olma gibi müziksel özelliklerini de belirli bir seviyede geliştirmiş olmalıdır.

Flüt çalarken ya da çaldıktan sonra yanlış tutuştan kaynaklanan el, kol, boyun ya da bel kısmında ağrılar hissedilebilir. Flüt çalma esnasında kendini rahatsız eden bireyin başarılı ve uzun süreli bir performans ortaya sunması beklenemez.

Flüt çalacak bireyin dik durarak ağırlığını her iki ayağına eşit dağıtması, ayaklarının omuz hizasında ve sol ayağını biraz daha önde bulundurması, kollarını omuz hizasında tutması, üfleme esnasında boğazını ve ağız içini geniş tutması, sağ ve sol el bileklerini yuvarlak ve yumuşak pozisyonda tutması gerekmektedir. Ayrıca tutuş pozisyonunda baş mutlaka dik tutulmalı ve flüt mümkün olduğunda yere paralel olmalıdır.

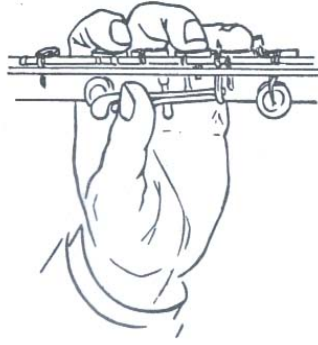
Flüte hakim olmak ve tekniği daha kolay geliştirebilmek için doğru ve dengeli bir duruş şarttır.

Sol el işaret parmağının boğum kısmı, flütün gövde kısmında bulunan do perdesinin önündeki boşluğa yerleştirilir. Bu parmak flütte dengeyi sağlayan birinci unsurdur. İkinci denge unsuru sağ elimizdir. Sağ elimizin başparmağı, fa perdesinin altına yerleştirilir ve flütü alt kısımdan destekler. Sağ elin küçük parmağı ise flütün

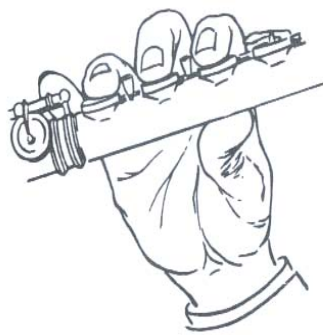
kuyruk kısmında bulunan mi bemol (re diyez) perdesinin üzerinde durarak bir başka denge unsurunu oluşturur.

Şekil 11

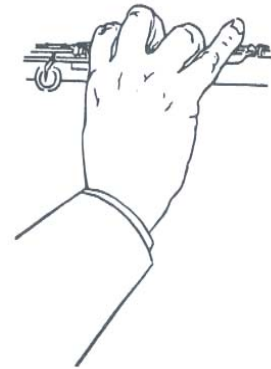
Doğru Tutuşa Örnek

Sol El

Sağ El

(Toff, 126; Üstün, 2010 : s. 14'teki alıntı).

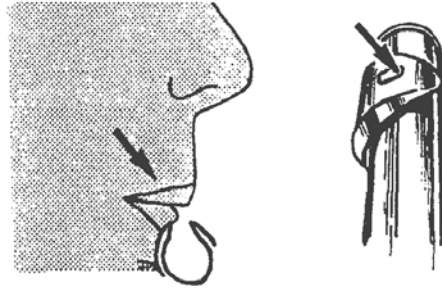
Flütteki bir başka denge unsuru ise çenemizdir. Flütün ağızlık kısmı alt dudığımızın hafif altında olacak şekilde yerleştirilmelidir. Çene çukuruna yerleştirilen ağızlık, içeri ya da dışarı hareket ettirilmeden sabit tutulmalıdır.

Üfleme sırasında ağız boşluğu mümkün olduğunca geniş, boğaz ise açık tutulmalıdır. Dudaklar dişlere yapışmadan serbest olmalı, ön dudak biraz daha önde tutularak hava akımı aşağıya yönlendirilmelidir.

Enstrümanımızı rahat ve iyi çalabilmek doğru nefes, güzel ton ve güçlü bir tekniğe bağlıdır. Güzel tonu elde edebilmemiz sadece nefese bağlı değildir, üfleme açısı da sesin rengini ve kalitesini etkiler. Bunu elbette ki, çalarken kendimizi dikkatle dinleyerek aramalı ve bulmalıyız. Tiz ve pes sesleri birbirinden ayıran ilk etken havanın basıncı, ikincisi ise üfleme açısıdır. Pes seslerde daha az basınçla flütün olabildiğince içine üflemeliyiz. Tiz seslerde ise daha çok basınçla ve daha karşıya doğru üflemeliyiz (Ekebalkan, 2007:17).

Şekil 12

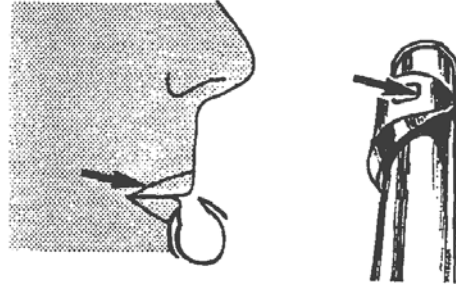
Kalın Seslerde Hava Akımının Yönü

(Turgay, 1993; Üstün, 2010 : s. 25'teki alıntı)

Şekil 13

Tiz Seslerde Hava Akımının Yönü

(Turgay, 1993; Üstün, 2010 : s. 15'teki alıntı)

Flütte güzel ve etkili bir ton elde etmek için gereken unsurların başında vücudumuzu iyi tanıyıp nefes ve vücut arasındaki bağlantıyı iyi kurmak gelir. Nefes, üflemeli çalgı çalan kişilerin temel malzemesidir. Nefesi doğru şekilde kontrol etmeyi öğrenmek, flüt eğitimi sürecinin içerisinde yaşanabilecek nefes ile ilgili problemlerin önüne geçmeyi sağlayacaktır.

Flüt nefesli çalgılar arasında en fazla nefese gereksinim duyulan çalgıdır. Nefes aldıktan sonra dışarı verilen havanın bir kısmı ağızlığa çarparak ses dönüşür; bir kısmı da dışarı gider. Bu bakımdan flüt çalan kişinin nefes kapasitesi diğer üflemeli çalgı çalanlara nazaran daha fazla olmalıdır ve kişi her zaman büyük nefes almayı alışkanlık haline getirmelidir. Nefesi doğru ve verimli kullanmak ise ancak diyafram nefesiyle mümkün olur.

Flüt çalmanın en önemli koşullarından birisi nefes alma tekniğidir. Bu teknikte vücut ve nefes arasındaki bağlantıyı iyi kurabilmek gerekmektedir. Bu bağlantıyı en iyi şekilde uygulamak için vücudun rahat ve doğal duruş pozisyonunu sağlamak gerekmektedir. Flüt çalan birisi diğer üflemeli

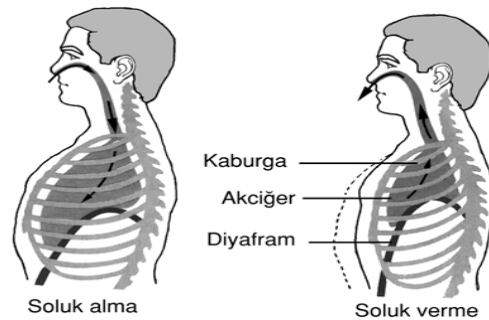
çalgılardan daha fazla havaya ihtiyaç duyar. Üflenen havanın bir kısmının dışarıya gitmesiyle oluşan bu durumda diyaframın devreye girmesi ve bilinçli kullanılması gerekmektedir. Bireye bu becerinin en doğru ve doğal bir şekilde öğretilip uygulanması gerekir (Üstün,2010:19).

Diyafram, göğüs boşluğunu karın boşluğundan ayıran kasa verilen isimdir. Diyafram nefesi ise ciğerlerin tamamının kullanıma sokulduğu bir nefes biçimidir. Doğal nefes ancak nefesi diyaframa yolladığımızda mümkün olur.

Tüm nefesli enstrüman çalanlar için, karın kaslarını kullanarak diğer deyişle diyaframın yardımıyla nefes almayı anlamak ve uygulamak önemli bir konudur. Sadece nefesli enstrüman çalanlar değil, şancılar da akciğerin iç-alt kısmına nefes alırlar. Göğüs kafesindeki alanı eserken olduğu gibi aşağı artırarak, diyafram kasının da yardımıyla nefesi akciğerlerin alt kısmına almalıyız. Nefes verirken de, basıncı bu diyafram kasının yardımıyla kontrol edebilmeliyiz. Bu nedenle bu nefese diyafram nefesi de denir. Göğsün üstüne doğru alınan nefes ile hava basıncını kontrol etmemiz mümkün değildir (Ekebakan 2007:15).

Şekil 14

Diyaframın Hareketi

Nefes alma sırasında diyafram aşağı doğru hareket eder, akciğerler esner; nefes vermede ise diyaframın yukarıya doğru kubbe şeklini aldığını görürüz.

Flütte temiz ve parlak bir ses edebilmek için nefes alma sürecini üç aşamada değerlendirebiliriz:

İlk aşama nefes alma aşamasıdır. Akciğerlerimizin alt kısmına doğru bilinçli şekilde nefes alırız ve nefes alıp-vermede işlev gören tüm kaslarımızın kasıldığını görürüz.

İkinci aşama nefesi muhafaza etme aşamasıdır. Akciğerlerin alt kısmına aldığımız nefesi diyafram desteği ile tutarız.

Üçüncü aşama alınan nefesi sese dönüştürme aşamasıdır. Nefesi akciğerlerin alt kısmına alıp diyafram yardımıyla muhafaza ettikten sonra yine diyafram desteği ile kontrollü bir şekilde ağızlığın dış kenarına çarptırarak sese dönüştürürüz.

Flüt eğitimi sürecinde daha çok ön plana çıkan ton kavramının yanı sıra teknik de melodik hareketi sağlayan önemli bir unsurdur. Flüt çalacak bireyin belli bir teknik seviyeye ulaşabilmesi için birçok aşamadan geçmesi gerekir. Doğru bir duruş, çalgının düzgün bir şekilde tutulması, düzgün bir dudak pozisyonu ve üfleme tekniği, nefesi doğru kullanma, artikülasyon hakimiyeti, dil ve el koordinasyonu gibi çalışmalar vücut rahatlığını da kaybetmeden yapılmalıdır. Tüm bu aşamalar bireyin müzikal ifadesinin ve yorumculuğunun gelişmesi için üzerinde önemle durulması gereken konulardır.

Yukarıda belirtilen süreç içerisinde yapılan çalışmaların doğru bir şekilde ve uygun yöntemlerle yürütülmesi çok önemlidir. Bu aşamada kazanılacak teknik bir yanlışlığın ileriki evrelerde düzeltilmesi zaman alır; bunun yanı sıra bireyin flüt çalma isteği ve hevesi azalır.

Günümüzde çalgı tekniğine getirilen en büyük yenilik, müzisyenin vücudunda tam bir serbestliğe ulaşması ve bunu en zor pasajları çalarken bile korumayı becerebilmesinin öneminin anlaşılmasıdır. Kazanılan bu rahatlık, kontrol ve disiplinli bir çalışma ile desteklenmediğinde, entonasyon, vibrato, nefes gibi teknik konularda büyük bir rahatsızlığa yol açmaktadır (Turgay, 2002; Üstün, 2010 : s. 5'teki alıntı).

Araştırmanın Amacı ve Önemi

Günümüzde, Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri'nin çoğunda flüt eğitimi verilmektedir; ancak öğrencilerin başarısını ve eğitimin kalitesini etkileyen birçok etken bulunmaktadır. Okullardaki çalgı çalışma ortamlarının durumu, bireysel çalgı ders saatinin azlığı, eğitim süreci boyunca kullanılan metotlar ve çalınan eserlerin türü, kadrolu öğretmen sayısının azlığı, flüt eğitiminde kullanılan araç-gereçlerin yetersizliği gibi etkenler flüt eğitimini olumsuz yönde etkilemektedir. Flüt eğitiminin sağlıklı bir şekilde sürdürülmesi için bu süreç içerisinde karşılaşılan problemlerin tespit edilmesi ve bu problemlere çözüm bulunması gerekir.

Bu araştırmanın amacı, Türkiye'deki Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri müzik bölümlerinde öğrenim gören flüt öğrencilerinin ve bu kurumlarda görev yapmakta olan flüt öğretmenlerinin yukarıda bahsi geçen sorunlarla ilgili görüşlerini alarak, flüt eğitiminin genel durumunu ortaya koymak ve elde edilecek sonuçlar neticesinde öneriler sunmaktır.

Araştırma, elde edilecek sonuç ve öneriler doğrultusunda flüt eğitimine katkı sağlayacak olması ve bundan sonraki araştırmalara kaynak oluşturacak olması bakımından önemlidir.

Problem Cümlesi

Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri'nde öğrenim görmekte olan flüt öğrencilerinin ve bu kurumlarda görev yapmakta olan flüt öğretmenlerinin flüt eğitimine ilişkin görüşleri nelerdir?

Araştırmada aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

Alt Problemler

1. Flüt öğretmenlerinin taşıdıkları başlıca özellikler ve flüt eğitimine ilişkin görüşleri;
  - a) Flüt öğretmenlerinin taşıdıkları başlıca özellikler nelerdir?
  - b) Flüt öğretmenlerinin GSSL Müzik Bölümlerindeki flüt eğitimine ilişkin görüşleri nelerdir?
  - c) Flüt öğretmenlerinin derslerde kullandıkları müzik türleri ve ders içeriğine yönelik görüşleri nelerdir?
  - d) Flüt öğretmenlerine göre flüt eğitiminde kullanılan başlıca metotlar nelerdir?
  - e) Flüt öğretmenlerine göre flüt eğitiminde karşılaşılan sorunlar ve güçlükler nelerdir?
2. Flüt öğrencilerinin taşıdıkları başlıca özellikler ve flüt eğitimine ilişkin görüşleri;
  - a) Flüt öğrencilerinin taşıdıkları başlıca özellikler nelerdir?
  - b) Flüt öğrencilerinin GSSL Müzik Bölümlerindeki flüt eğitimine ilişkin görüşleri nelerdir?
  - c) Flüt öğrencilerine göre flüt eğitiminde karşılaşılan güçlükler ve sorunlar nelerdir?
3. Flüt öğretmenlerinin ve flüt öğrencilerinin GSSL Müzik Bölümlerinde flüt eğitiminin geliştirilmesine yönelik görüş ve önerileri nelerdir?
  - a) Flüt öğretmenlerinin GSSL Müzik Bölümlerindeki flüt eğitiminin geliştirilmesine yönelik önerileri nelerdir?
  - b) Flüt öğrencilerine göre flüt dersindeki başarıyı etkileyen etmenler nelerdir?

Sayıtlar

Anket sorularını yanıtlayan flüt öğretmenlerinin ve öğrencilerinin objektif olduğu ve soruları içtenlikle yanıtladıkları varsayılmıştır.

Sınırlılıklar

Bu araştırma, anketin uygulandığı Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri'nde öğrenim gören flüt öğrencileri ve bu kurumlarda görev yapmakta olan flüt öğretmenleriyle sınırlıdır.

Kısaltmalar

AGSL: Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi

GSSL: Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi

BÖLÜM II

İLGİLİ YAYIN VE ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde, araştırmada faydalanılan ve konuyla ilgisi olduğu düşünülen araştırmalara kısaca yer verilmiştir.

Parasız'ın (2001) “Türkiye’de, Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümlerinde Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşlerine Göre Ana Çalgı Keman Eğitiminde Karşılaşılan Sorunların İncelenmesi” başlıklı yüksek lisans tezinde yaptığı araştırmada, çalgı derslerinin haftada bir saat olmasının yeterli olmadığı, keman dersi öğretim elemanlarının sayısının az olduğu, çalışma odaları sayısının ve fiziksel durumunun yetersiz olduğu, öğrencilerin bir gün içerisinde çalgılarına yeterince zaman ayırmadıkları, keman çalmada bazı tekniklerin uygulama sırasında yeterli seviyede olmadığı ortaya konmuştur.

Parasız'ın araştırmasının sonucunda Türkiye’de Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında, yaylı çalgı eğitiminin bir boyutu olan keman eğitiminin, “orta düzeye yakın” ve “orta düzeyde” olduğu genel sonucuna varılmıştır.

Mumcu'nun (2002), “Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri’nde Uygulanan Piyano Eğitiminin Program, Öğretmen, Öğrenci ve Çalışma Ortamı Değişkenlerine Göre Değerlendirilmesi” başlıklı araştırmasının sonucunda, GSSL’deki öğretmen

sayılarının yetersiz olduğu, bu nedenle öğretmenlerin sayıca fazla ve farklı derslere girmeleri gerektiği, zaman sınırlılığı ve öğretmen yetersizliği nedeniyle programdaki konuların zamanında işlenmediği belirtilmiştir. Okullardaki piyano sayılarının çoğunlukla yetersiz olduğu görülmüş, ekonomik imkansızlıklar nedeniyle piyanoların bakım, onarım ve akortlarının çoğunlukla iki yılda bir yaptırılabildiği belirlenmiştir. Okul binalarının, okullardaki eğitim öğretimi karşılamaya yönelik olmadığı dolayısıyla çalışma odalarının yetersiz olduğu ifade edilmiştir. Ayrıca öğrenciler, piyano ders saatlerinin yetersizliği nedeniyle fazla sayıda konser etkinliklerinde bulunamadıklarını belirtmişlerdir. Araştırmanın sonucunda, tüm bu olumsuzlukların düzenli, etkili, verimli ve çok çalışmayı etkilediği görülmüştür.

Uluocak (2003), “Müzik Öğretmenliği Anabilim Dallarında Bireysel Çalgı-Gitar Öğretim Elemanları ve Öğrencilerinin Gitar Eğitimi Hakkındaki Görüşleri” başlıklı yüksek lisans tezinde, çalgı derslerinde eserlerin armonik ve form analizlerine fazla yer verilmediği, öğrencilerin çaldıkları eserlerin bestecisi, dönemi ve karakteri hakkında yeterli bilgiye sahip olmadıkları, öğrencilerin kendi çalgılarıyla ilgili etkinlikleri takip etmedikleri ve çaldıkları eserlerin kayıtlarına kolaylıkla ulaşamadıkları sonucuna varmıştır.

Okay'ın (2005), “Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri’nde Verilmekte Olan Viyola Eğitiminin Değerlendirilmesi” başlıklı yüksek lisans tezinde, okulların yarısında kadrolu öğretmen olmadığı, yönetimlerin viyola eğitiminin devam ettirilmesi için öğretmen ihtiyacını görevlendirme ile veya ücretli öğretmen bularak karşılamaya çalıştıkları; derslere giren viyola öğretmenlerinin bir bölümünün keman öğretmeni olduğu görülmüştür. Bazı okullarda ise viyola öğrencisi olmasına karşın viyola öğretmeni bulunmamaktadır. GSSL’deki viyola öğretmenlerinin çoğunun viyola eğitimi dışında da derslere girdikleri görülmüş; bu etkenlerin viyola derslerini, bilimsel ve sanatsal çalışmaları olumsuz etkilediği belirlenmiştir. Yine bu araştırmanın sonucuna göre viyola öğretmenleri haftalık ders saatinin yetersiz olduğunu ifade etmiş; haftalık bireysel çalgı ders saatlerinin artırılması gerektiğini belirtmişlerdir. Öğrencilere göre ise derslerde ve ders dışı çalışmalarda kullanacakları sehpa, ayna, metronom, sandalye vb. araç-gerecin yetersiz sayıda ve yetersiz niteliktedir. Ayrıca öğrencilerin yarıdan fazlası diğer ders saatlerinin

yoğunluğundan ötürü viyola eğitimlerinin büyük ölçüde etkilendiğini düşünmektedirler.

Özgün'ün (2006), "Türkiye'deki Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümlerinde Viyolonsel Eğitimine Yönelik Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri" başlıklı yüksek lisans tezinde yapmış olduğu araştırma sonucunda öğrencilerin çalgı çalışmaları için gerekli olan araç-gereç ve çalışma odalarının yetersiz olduğu, okulların fiziksel koşullarının yeteri kadar uygun olmadığı, yeteri kadar çalgı etkinliklerinin düzenlenmediği, internetten bilgiye ve kaynağa ulaşma yollarına gidilmediği görülmüştür.

Tonya'nın (2008) "Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Bölümlerinde Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde Karşılaşılan Sorunların Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi" başlıklı yüksek lisans tezinin sonuçlarına göre hem öğretmenler hem de öğrenciler, Bireysel Ses Eğitimi dersinin iki yılla sınırlı olmasını, haftalık Bireysel Ses Eğitimi ders saatlerini, çalışma odalarının sayısını ve okullardaki korrepetitör (eşlikçi) sayısını oldukça yetersiz bulmaktadır. Öğretmenlere göre eşliksiz şarkı söylemek öğrencilerin derse olan ilgisini azaltmaktadır. Öğrenciler, çalışma odalarındaki ses yalıtımının yetersiz olduğunu, yan odalardan gelen sesler nedeniyle dikkatlerinin dağıldığını ifade etmişlerdir. Ayrıca araştırmanın sonucuna göre öğretmenler ve öğrenciler not dağılımının adil olmadığını düşünmektedirler.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren ve örneklem, veri toplama aracı, verilerin toplanması ve elde edilen verilerin çözümü hakkında bilgi verilmiştir.

Araştırmanın Yöntemi ve Modeli

Bu araştırmada, Ege ve Akdeniz bölgelerinde bulunan GSSL müzik bölümlerindeki flüt eğitiminin genel durumunu ortaya koymak amacıyla tarama modeli çerçevesinde betimsel yöntem kullanılmıştır.

Eğitim alanındaki araştırmada en yaygın betimsel yöntem tarama çalışmasıdır, çünkü araştırmacılar bireylerin, grupların ya da (bazen) fiziksel ortamların (okul gibi) özelliklerini (yetenekler, tercihler, davranışlar vb.) özetler (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz, Demirel, 2009:21).

Tarama modelleri mevcut olan bir durumu olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Araştırma konusu olan kişi, olay veya nesne, içinde bulunduğu koşullar içerisinde olduğu gibi tanımlanır. Tarama modellerinde önemli olan var olanı değiştirmeden uygun bir biçimde gözlemleyip belirlemektir.

Tarama modelinde iki yaklaşım vardır. Bu yaklaşımlar şunlardır: (Karasar,1984:82)

“Genel tarama modeli, evren hakkında genel bir yargıya varmak için evrenin tümü ya da ondan alınacak olan örneklem üzerinde yapılan bir tarama türüdür” (Karasar, 1984:91).

“Örnek olay tarama modeli, evrende belirli bir ünitenin derinliğine ve genişliğine kendisi ve çevresiyle olan ilişkilerini belirleyerek o ünite hakkında bir yargıya ulaşmayı amaçlayan tarama düzenleridir” (Karasar, 1984:91) .

Örnek olay tarama modellerinde yapılan araştırma konusu dışında genelleme yapılamaz.

Bu araştırmada öğretmen ve öğrencilere ait değişkenler ayrı ayrı betimlenmeye çalışılmıştır. Dolayısıyla araştırma, genel tarama modelindedir.

Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evreni Ege ve Akdeniz bölgelerindeki GSSL müzik bölümlerinde görev yapmakta olan flüt öğretmenlerinden ve bu okullarda öğrenim görmekte olan flüt öğrencilerinden oluşmaktadır.

Ege ve Akdeniz bölgesinde toplam yirmi üç adet GSSL bulunmaktadır. Araştırmanın örneklemine, bu bölgelerde bulunan toplam dokuz tane GSSL'deki flüt öğretmenleri ve öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmanın yapıldığı okulların bulunduğu şehirlerin bazılarında (Antalya, Aydın, Denizli, İzmir, Mersin, Uşak) iki adet GSSL bulunmaktadır. Araştırma için bu şehirlerde bulunan iki okuldan yalnızca bir tanesi seçilmiştir.

Örneklem grubu:

1. Antalya Ticaret ve Sanayi Odası Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi (1 öğretmen, 14 öğrenci),
2. Aydın Yüksel Yalova Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi (1 öğretmen, 10 öğrenci),

3. Balıkesir Kadriye-Kemal Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi (1 öğretmen, 9 öğrenci),
4. Denizli Hakkı Dereköylü Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi (1 öğretmen, 11 öğrenci),
5. Isparta Merkez Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi (1 öğretmen, 12 öğrenci),
6. İzmir Ümran Baradan Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi (1 öğretmen, 7 öğrenci),
7. Mersin Nevit Kodallı Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi (1 öğretmen, 10 öğrenci),
8. Muğla Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi (1 öğretmen, 11 öğrenci),
9. Uşak Merkez Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi (1 öğretmen, 13 öğrenci)

Tablo 1
Örnekleme Oluşturan Okullarda Öğrenim Gören Flüt Öğrencilerinin
Ankete Katılım Durumları

Örneklem	Örnekleme Oluşturan	Araştırmaya Katılan	Değerlendirme Dışı Bırakılan	Değerlendirmeye Dahil Olan
Öğrenci	108	97	0	97

Tabloda 1’de görüldüğü gibi, örnekleme oluşturan 108 öğrenciden 97’si araştırmaya dahil olmuş, anketleri yanıtlamışlardır. Araştırmaya katılan bütün öğrencilerin anketi değerlendirmeye alınmıştır.

Tablo 2
Örnekleme Oluşturan Okullarda Görev Yapmakta Olan Flüt
Öğretmenlerinin Ankete Katılım Durumları

Örneklem	Örnekleme Oluşturan	Araştırmaya Katılan	Değerlendirme Dışı Bırakılan	Değerlendirmeye Dahil Olan
Öğretmen	9	9	0	9

Tablo 2’de görüldüğü gibi, örnekleme oluşturan 9 öğretmenin tamamı anket uygulamasına katılmıştır. Araştırmaya dahil olan tüm öğretmenlerin anketi değerlendirmeye alınmıştır.

Veri Toplama Araçları

Araştırmanın ana ve alt problemleri doğrultusunda Ege ve Akdeniz bölgelerinde bulunan Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri, müzik bölümlerindeki flüt eğitiminin genel durumunu betimlemek amacıyla, belirlenen okullarda anket uygulaması yapılmıştır.

Araştırmada hazır anket kullanılmıştır. Anketi geliştiren araştırmacı ;(Karabük Üniversitesi Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi Öğr. Gör. Özhan Özgün), taslak ankete, uzman görüşü aldıktan ve güvenilirlik çalışmalarını yaptıktan sonra son şeklini vermiştir. Pilot uygulama sonrası gerekli düzeltmeler yapılarak, anket uygulamaya hazır hale getirilmiştir.

Araştırmada kullanılan anketlerde kişisel bilgilerin dışında flüt eğitimine ilişkin görüşler, flüt eğitiminde kullanılan metotlar, flüt eğitiminde karşılaşılan güçlükler, flüt eğitimine yönelik öneri ve görüşlerle ilgili maddeler yer almaktadır.

Hazırlanan anketler 2011-2012 öğretim yılının ikinci yarısında ilgili kurumlara ulaştırılmış, veriler bu yolla elde edilmiştir. Bu anketler iki ayrı form halinde düzenlenmiştir:

1. Flüt öğretmenine yönelik anket formu (21 soru)
2. Flüt öğrencilerine yönelik anket formu (20 soru)

Her iki ankette de yer alan sorular, kapsam olarak aşağıdaki konu başlıklarından oluşmaktadır:

- a. Kişisel bilgiler,
- b. Flüt eğitiminin durumuna ilişkin görüşler,
- c. Flüt eğitiminde kullanılan metotlara ilişkin görüşler,
- d. Flüt eğitiminde karşılaşılan güçlüklerle ilişkin görüşler,
- e. Flüt eğitiminin geliştirilmesine ilişkin görüşler ve öneriler.

Verilerin Çözümleme Teknikleri

Verilerin çözümlenmesinde örneklemi oluşturan GSSL müzik bölümlerinde okumakta olan öğrenciler ve görev yapmakta olan öğretmenlere uygulanan anketler karşılığında elde edilen verilerde, her bir sorunun yanıtına ayrı ayrı sayısal bir ifade verilmiştir.

Yanıtlar şu şekilde puanlanmıştır:

Tamamen	1 puan
Büyük ölçüde	2 puan
Kısmen	3 puan

Nadiren 4 puan

Hiç 5 puan

Buna ek olarak ankette yer alan kişisel sorular ve farklı tarzdaki çoktan seçmeli sorular da sayısallaştırılmıştır. Bunların sonucunda elde edilen verilen veriler bilgisayar ortamına aktarılmış ve analize hazır hale getirilmiştir.

Bilgisayar ortamına aktarılan veriler Spss 15.0 programı aracılığıyla çözümlenmiştir. Her bir sorunun yanıtı yüzdelerik dağılım olarak çözümlenmiş ve tablolar halinde gösterilmiştir.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde, araştırmanın veri toplama aracı olan öğretmen ve öğrenci anketlerinden elde edilen verilerin frekans (aynı değerlerin geçiş sayısı) ve yüzdeleri tablolar aracılığıyla gösterilmiş ve yorumlanmıştır.

Araştırmaya Katılan Flüt Öğretmenlerinin Özellikleri ve Görüşleri

Flüt Öğretmenlerinin Taşdıkları Başlıca Özellikler

Tablo 3

Flüt Öğretmenlerinin Yaş Dağılımı

Yaşlar	F	%
30 yaş ve altı	7	77,8
31-40 yaş	0	0
41-50 yaş	2	22,2
51 yaş ve üzeri	0	0
TOPLAM	9	100

Tablo 3’te görüldüğü gibi, öğretmenlerin yaşlarına göre dağılımında araştırmaya katılan 9 öğretmenden 7’sinin (%77,8) “30 yaş ve altı” grubunda, diğer 2’sinin (%22,2) “41-50” yaş aralığında yer aldığı görülmektedir.

Tablo 4

Flüt Öğretmenlerinin Cinsiyet Dağılımı

Cinsiyet	F	%
Kadın	8	88,9
Erkek	1	11,1
TOPLAM	9	100

Tablo 4’e göre, araştırmaya katılan 9 öğretmenden 8’i kadın (%88,9), 1’i (%11,1) erkektir. Bu yüzdeler dağılımlar sonucunda kadın öğretmenlerin çoğunlukta olduğu görülmektedir.

Tablo 5**Flüt Öğretmenlerinin Görev Süreleri**

Görev Süreleri	F	%
0-5 yıl	4	44,4
5-10 yıl	1	11,1
10-15 yıl	1	11,1
15 yıl ve üzeri	3	33,3
TOPLAM	9	100

Tablo 5'te görüldüğü gibi araştırmaya katılan flüt öğretmenlerinden 4'ü (%44,4) "0-5 yıl", 3'ü (% 33,3) "15 yıl ve üzeri", 1'i (%11,1) "5-10 yıl", 1'i (%11,1) "15 yıl üzeri" öğretim deneyimine sahiptir. Yüzdeler dağılımlarda da görüldüğü gibi çoğunluğunun "0-5 yıl" aralığında deneyimi vardır.

Tablo 6**Flüt Öğretmenlerinin Görevlendirilme Durumları**

Görevlendirilme Durumları	F	%
Kadrolu	8	88,9
Ücretli	1	11,1
TOPLAM	9	100

Tablo 6’da görüldüğü gibi, araştırmaya katılan 9 flüt öğretmeninden 8’i (%88,9) çalıştığı okullarda “kadrolu” olarak, 1’i (%11,1) “ücretli” görev yaptığı görülmektedir.

Bu yüzdeler dağılım sonucunda örnekleme dahil olan okullarda kadrolu öğretmen probleminin olmadığı gözlenmektedir.

Tablo 7

Flüt Öğretmenlerinin Haftalık Ders Yüğü

Haftalık Ders Yüğü	F	%
10-15 saat	1	11,1
16-21 saat	2	22,2
22-27 saat	4	44,4
28 saat ve üzeri	2	22,2
TOPLAM	9	100

Tablo 7’ye göre araştırmaya katılan 9 öğretmenden 4’ü (%44,4) haftada “22-27 saat” , 2’si (%22,2) “16-21 saat”, 2’si (%22,2) “28 saat ve üzeri”, 1’si (%11,1) “10-15 saat” derse girmektedir.

Tablo 8**Flüt Öğretmenlerinin Flüt Dersi Dışında Girdikleri Dersler**

Durum	F	%	Girdikleri Diğer Dersler
Flüt dersi dışında başka derslere giren öğretmenler	3	33,3	Orkestra, Koro Batı Müziği Tarihi
Flüt dersi dışında başka derslere girmeyen öğretmenler	6	66,7	
TOPLAM	9	100	

Tablo 8'e göre flüt öğretmenlerinin 6'sı (%66,7) bireysel çalgı flüt dersi dışında başka girmezken, 3'ü (%33,3) bu derse ek olarak başka derslere de girmektedir. Flüt öğretmenlerinin bireysel çalgı dersine ek olarak girdiği dersler arasında orkestra, batı müziği tarihi ve koro dersleri bulunmaktadır.

Tablo 9**Flüt Öğretmenlerinin Flütle Performans Sergileme Durumları**

Performans Sıklığı	F	%
Sürekli	3	33,3
Ara sıra	5	55,6
Nadiren	1	11,1
Hiç	0	0
TOPLAM	9	100

Tablo 9’da görüldüğü gibi, flüt öğretmenlerinden 5’i (%55,6) “ara sıra”, 3’ü (%33,3) “sürekli”, 1’i (%11,1) “nadiren” flüt ile performans sergilemiştir. “Hiç” seçeneği hiçbir öğretmen tarafından işaretlenmemiştir.

Bu bulgular, araştırmaya dahil olan tüm öğretmenlerin konserlere katıldığı, çoğunun “ara sıra” flütle performans sergilediği yönündedir. Bu yüzdeler dağılımı, flüt öğretmenlerinin yeterince sahne deneyimi olmadığını göstermektedir.

Tablo 10**Flüt Öğretmenlerinin Öğrenci Sayılarının Dağılımı**

Öğrenci Sayısı	F	%
1-3	0	0
4-7	0	0
8-10	1	11,1
10 ve üzeri	8	88,9
TOPLAM	9	100

Tablo 10'a göre, 9 flüt öğretmeninden 8'inin (%88,9) "10 ve üzeri", 1'inin (%11,1) "8-10" sayıda öğrencisi bulunmaktadır. "1-3" ve "4-7" seçeneği hiçbir öğretmen tarafından işaretlenmemiştir. Bu bulgulara göre araştırmaya katılan öğretmenlerin büyük çoğunluğunun 10 ya da üzeri sayıda flüt öğrencisi bulunmaktadır.

Bu bulgulardan yola çıkarak bireysel çalgı flüt dersinin bire bir yürütülmesinin zor olduğu sonucuna varabiliriz.

Flüt Öğretmenlerinin GSSL'deki Flüt Eğitimine İlişkin Görüşleri

Tablo 11

Flüt Öğretmenlerinin Okuldaki Çalışma Odalarını Yeterli Görme Durumları

Durum	F	%
Evet	3	33,3
Hayır	6	66,7
TOPLAM	9	100

Tablo 11'de, flüt öğretmenlerinin 6'sının (%66,7) okullarındaki çalışma odalarını yeterli bulmadıkları, 3'ünün (%33,3) okullarındaki çalışma odalarını yeterli buldukları görülmektedir. Bu dağılıma göre flüt öğretmenlerinin çoğu okullardaki çalışma odalarını yeterli bulmamaktadır.

Bu bulgular, öğrencilerin istedikleri zaman okullarında rahat bir şekilde çalışma fırsatı bulamadıklarını, bu durumun başarılarına olumsuz etki ettiği düşüncesini akıllara getirmektedir.

Tablo 12**Flüt Öğretmenlerinin Okuldaki Demirbaş Flüt Sayısını ve Niteliklerini Yeterli Bulma Durumları**

Durum	F	%
Evet	0	0
Hayır	9	100,0
TOPLAM	9	100

Tablo 12’de görüldüğü gibi, araştırmaya katılan 9 öğretmenin tamamı (%100) okullarındaki demirbaş flüt sayısını ve niteliklerini yeterli bulmamaktadır.

Bu bulgudan yola çıkarak okullardaki bu eksikliğin, özellikle kendine ait çalgısı olmayan öğrenciler için başarıyı etkileyecek önemli bir problem olduğu söylenebilir.

Tablo 13**Flüt Öğretmenlerinin Haftalık Flüt Ders Saatlerini Yeterli Bulma Dereceleri**

Dereceler	F	%
Tamamen	0	0
Büyük ölçüde	2	22,2
Kısmen	0	0
Çok az	5	55,6
Hiç yeterli bulmuyorum	2	22,2
TOPLAM	9	100

Tablo 13'e göre araştırmaya katılan 9 öğretmenden 5'1 (%55,6) haftalık bireysel çalgı flüt dersini "çok az", 2'si (%22,2) "büyük ölçüde", 2'si (%22,2) "hiç yeterli bulmuyorum" derecede yeterli bulmaktadır. "Tamamen" ve "kısmen" seçenekleri hiçbir katılımcı tarafından işaretlenmemiştir.

Bu bulgular, flüt öğretmenlerinin çoğunun haftalık bireysel çalgı flüt dersini yeterli görmediklerini göstermektedir. Bunun sonucunda okullardaki flüt ders saatinin flüt öğrencilerine planlanan ve istenilen hedef ve davranışı kazandırmada yetersiz kaldığı, bu durumun da öğrencinin başarısına olumsuz etki ettiği düşünülmektedir.

Tablo 14

Flüt Öğretmenlerine Göre Flüt Öğretim Programlarını Uygulama Dereceleri

Dereceler	F	%
Tamamen	0	0
Büyük ölçüde	1	11,1
Kısmen	4	44,4
Çok az	4	44,4
Hiç	0	0
TOPLAM	9	100

Tablo 5'teki yüzdeler dağılımlara bakıldığında ankete katılan 9 öğretmenden 4'ünün (%44,4) öğretim programını "kısmen", 4'ünün (%44,4) "çok az", 1'inin (%11,1) "büyük ölçüde" uyguladığı görülmektedir.

Bu dağılımlara göre flüt öğretmenlerinin çoğunun flüt öğretim programını bütünüyle uygulamadıkları görülmektedir. Bundan yola çıkarak flüt öğretmenlerinin müfredatta bulunan kaynak ve eserleri, öğrencileri için hedefledikleri beceri ve davranışları kazandırmada yetersiz buldukları söylenebilir.

Tablo 15**Flüt Öğretmenlerinin Flüt Müfredatı ile İlgili Öğrencileri Bilgilendirme Dereceleri**

Dereceler	F	%
Tamamen	0	0
Büyük ölçüde	3	33,3
Kısmen	6	66,7
Çok az	0	0
Hiç	0	0
TOPLAM	9	100

Tablo 15'e göre araştırmaya katılan 9 öğretmenden 6'sı (%66,7) "kısmen" 3'ü (%33,3) "büyük ölçüde" öğretim programı hakkında öğrencilerini bilgilendirmektedir.

Bu yüzdeler dağılımlara göre, flüt öğretmenlerinin büyük bölümünün flüt öğrencilerini öğretim programıyla ilgili yeterince bilgilendirmediği görülmektedir.

Tablo 16**Flüt Öğretmenlerinin Flüt Eğitimi İle İlgili Gelişmelere ve Dokümanlara Ulaşma Yöntemleri ve Dereceleri**

Yöntemler	F	%
İnternet yolu ile	6	66,7
Gerekli kurum ve kütüphaneleri ziyaret ederek	0	0
İletişimde bulunulan kişiler aracılığı ile	3	33,3
İlgili kitabevlerini ziyaret ederek	0	0
Diğer	0	0
TOPLAM	9	100

Tablo 16'ya göre flüt öğretmenlerinin 6'sı (%66,7) "internet yolu ile", 3'ü (%33,3) "iletişimde bulunulan kişiler aracılığı ile" flüt eğitimi ile ilgili gelişmelere ve dokümanlara ulaşabilmektedir.

Bu yüzdellik dağılıma göre, flüt öğretmenlerinin çoğunluğu flüt eğitimi ile ilgili gelişmelere ve dokümanlara internet yoluyla ulaşmaktadır.

Tablo 17**Flüt Öğretmenlerinin Flüt İle İlgili Etkinlikleri Takip Etme Dereceleri**

Dereceler	F	%
Tamamen	0	0
Büyük ölçüde	0	0
Kısmen	5	55,6
Çok az	3	33,3
Hiç	1	11,1
TOPLAM	9	100

Tablo 17’de görüldüğü gibi flüt öğretmenlerinin 5’i (%55,6) flüt ile ilgili etkinlikleri “kısmen”, 3’ü (%33,3) “çok az”, 1’i (%11,1) “hiç” derecede takip etmektedir.

Bu bulgulardan flüt öğretmenlerinin çoğunun flüt ile ilgili etkinlikleri yeterince takip etmedikleri gözlenmektedir. Bu sonuç, öğretmenlerin deneyimleri için önemli bir eksiklik olarak değerlendirilebilir.

Tablo 18**Flüt Öğretmenlerinin, Bildikleri Yabancı Dili Alanlarında Kullanma Dereceleri**

Dereceler	F	%
Tamamen	0	0
Büyük ölçüde	0	0
Kısmen	5	55,6
Çok az	1	11,1
Hiç	3	33,3
TOPLAM	9	100

Tablo 18'e göre flüt öğretmenlerinin 5'i (%55,6) "kısmen", 3'ü (%33,3) "hiç", 1'i (%11,1) "çok az" derecede, bildiği yabancı dili alanında kullanabilmektedir.

Tablo 19**Flüt Öğretmenlerinin, Ders Dışında Öğrencilerinin Çalışmalarıyla İlgilenme Dereceleri**

Derece	F	%
Tamamen	0	0
Büyük ölçüde	4	44,4
Kısmen	3	33,3
Çok az	2	22,2
Hiç	0	0
TOPLAM	9	100

Tablo 19’da görüldüğü gibi, 9 öğretmenden 4’ü (%44,4) “büyük ölçüde”, 3’ü (%33,3) “kısmen”, 2’si (%22,2) “çok az” derecede, ders dışında da öğrencilerinin çalışmalarıyla ilgilenebilmektedirler.

Bu yüzdellik dağılımlara göre, flüt öğretmenlerinin çoğu ders dışında öğrencilerinin çalışmalarıyla ilgilenmektedir. Bu sonucun, öğrencilerin flüt dersindeki başarılarını olumlu yönde etkilediği düşünülmektedir.

Flüt Öğretmenlerinin Flüt Eğitiminde Kullandıkları Müzik Türlerine ve Ders İçeriğine Yönelik Görüşleri

Tablo 20

Flüt Öğretmenlerinin Derslerde Kullandıkları Müzik Türlerinin Dağılımı

Müzik Türleri	F	%
Türk halk müziği	2	22,2
Türk sanat müziği	0	0
Caz-Blues	0	0
Popüler müzik	0	0
Diğer	7	77,8
TOPLAM	9	100

Tablo 20’de görüldüğü gibi flüt öğretmenlerinin 2’si (%22,2) “Türk halk müziği”, 7’si (%77,8) “diğer” seçeneğinde yoğunlaşmıştır. “Türk sanat müziği”, “Caz-blues” ve “popüler müzik” seçenekleri hiçbir öğretmen tarafından işaretlenmemiştir.

Flüt öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun işaretlediği “diğer” seçeneği, Klasik batı müziği türüdür.

Tablo 21

Flüt Öğretmenlerinin Derslerde Çalınan Eserlerin Armonik ve Form Analizlerine Yer Verme Dereceleri

Dereceler	F	%
Tamamen	1	11,1
Büyük ölçüde	5	55,6
Kısmen	2	22,2
Çok az	0	0
Hiç	1	11,1
TOPLAM	9	100

Tablo 21'e göre flüt öğretmenlerinin 5'i (%55,6) "büyük ölçüde", 2'si (%22,2) "kısmen", 1'i (%11,1) "tamamen", 1, (%11,1) "hiç" derecede flüt derslerinde çalınan eserlerin armonik ve form analizlerine yer vermektedir.

Bu yüzdellik dağılımlara göre flüt öğretmenlerinin çoğunluğu derslerde çalınan eserlerin armonik ve form analizlerine yer vermektedir.

Bu bulgulardan yola çıkarak, öğretmenlerin derslerde eserlerin form ve analizlerine yer vermesinin, dolayısıyla öğrencilerin, çaldıkları eserler hakkında bilgi sahibi olmasının, eserlerin daha müzikal biçimde yorumlanmasında büyük etken olduğu söylenebilir.

Tablo 22

Flüt Öğretmenlerinin Derslerde Türk Müziği Dizilerini Kullanma Dereceleri

Dereceler	F	%
Tamamen	0	0
Büyük ölçüde	0	0
Kısmen	3	33,3
Çok az	4	44,4
Hiç	2	22,2
TOPLAM	9	100

Tablo 22 incelendiğinde, öğretmenlerin 4'ünün (%44,4) “çok az”, 3'ünün (%33,3) “kısmen”, 2'sinin (%22,2) “hiç” derecede derslerinde Türk müziği dizilerine yer verildiği görülmektedir.

Bu yüzdeler dağılımlara bakıldığında flüt öğretmenlerinin çoğunun derslerinde Türk müziği dizilerini az kullandıkları görülmektedir. İki öğretmen ise hiç kullanmadığını belirtmiştir.

Bu bulgulara dayanarak flüt literatüründeki Türk kaynakların eksikliğinden söz edilebilir. Bu durumda öğrencilerin kendi uluslarının müziğini tanımaması, analiz etmemesi ve yorumlamaması bir eksiklik olarak kabul edilebilir.

Flüt öğretmenlerine göre, başlangıç aşamasından itibaren flüt eğitiminde karşılaşılan güçlükleri gösteren Tablo 23 incelendiğinde, 1. derecede 5 öğretmenin (%55,6) “düzenli çalışma ile ilgili güçlükler”, 2. Derecede 4 öğretmenin (%44,4) “nefesi doğru ve verimli kullanabilme ile ilgili güçlükler”, 3.derecede 4 öğretmenin (%44,4) “doğru ve temiz ses çıkarmaya ilişkin güçlükler”, 4. derecede 4 öğretmenin (%44,4) “flüt çalmada duruş”, 5.derecede 4 öğretmenin (%44,4) “dil ve el koordinasyon becerisi ile ilgili güçlükler”, 6.derecede 5 öğretmenin (%55,6) “dilli, bağlı, kesik kesik çalabilme becerisi ile ilgili güçlükler” 7. derecede ise 9 öğretmenin (%100) “diğer” seçeneğini işaretlediği görülmektedir.

Bu yüzdeler dağılımlara bakıldığında, flüt öğretmenlerine göre, öğrenciler en çok düzenli çalışma alışkanlığı ile ilgili ve flüt çalarken nefesi doğru ve verimli kullanabilme becerisi ile ilgili sorunlar yaşamaktadır.

Araştırmaya Katılan Flüt Öğrencilerinin Özellikleri ve Görüşleri

Flüt Öğrencilerinin Taşıdıkları Başlıca Özellikler

Tablo 24

Flüt Öğrencilerinin Yaş Dağılımı

Yaşlar	F	%
14	22	22,7
15	35	36,1
16	27	27,8
17	8	8,2
17 yaş üzeri	5	5,2
TOPLAM	97	100

Flüt öğrencilerinin yaş dağılımı gösteren Tablo 24 incelendiğinde, ankete katılan 97 öğrenciden 35'inin (%36,1) "15", 27'sinin (%27,8) "16", 22'sinin (%22,2) "17", 8'inin (%8,2) "14", 5'inin (%5,2) "17 yaş ve üzeri" seçeneğini işaretlediği görülmektedir.

Bu yüzdeler dağılımlara göre ankete katılan öğrencilerden 15 yaşında olanlar çoğunluktadır.

Tablo 25

Flüt Öğrencilerinin Cinsiyet Dağılımı

Cinsiyet	F	%
Kız	79	81,4
Erkek	18	18,6
TOPLAM	97	100

Tablo 25'e göre flüt öğrencilerinin 79'unu (%81,4) "kız", 18'ini (%18,6) "erkek" öğrenciler oluşturmaktadır. Kız öğrencilerin sayısının erkek öğrencilere nazaran yaklaşık olarak 4 kat daha fazla olduğu görülmektedir.

Flüt öğretmenlerin cinsiyet dağılımını gösteren Tablo 4 incelendiğinde, flüt öğretmenlerinin çoğunluğunun da bayan olduğu görülmektedir. İki bulgu da bu bakımdan paralellik göstermektedir.

Tablo 26**GSSL Müzik Bölümlerinde Okuyan Flüt Öğrencilerinin Okullara Göre Dağılımı**

Okullar	F	%
Antalya GSSL	14	14,4
Aydın GSSL	10	10,3
Balıkesir GSSL	9	9,3
Denizli GSSL	11	11,3
Isparta GSSL	12	12,4
İzmir Ü.B GSSL	7	7,2
Mersin GSSL	10	10,3
Muğla GSSL	11	11,3
TOPLAM	97	100

Tablo 26’da görüldüğü gibi, 2011-2012 öğretim yılında GSSL Müzik Bölümlerinde öğrenim görmekte olan ve örneklemini oluşturan 97 flüt öğrencisinin 14’ü (%14,4) Antalya GSSL’de, 10’u (%10,3) Aydın GSSL’de, 9’u (%9,3) Balıkesir GSSL’de, 11’i (%11,3) Denizli GSSL’de, 12’si (%12,4) Isparta GSSL’de, 7’si (%7,2) İzmir Ü.B GSSL’de, 10’u (%10,3) Mersin GSSL’de, 11’i (%11,3) Muğla GSSL’de okumaktadır.

Bu bulgulara göre, ankete en fazla katılım Antalya GSSL’den, en az katılım İzmir Ü.B. GSSL’den olmuştur.

Tablo 27**Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Sınıflara Göre Dağılımı**

Sınıf	F	%
9	26	26,8
10	30	30,9
11	29	29,9
12	12	12,4
TOPLAM	97	100

Flüt öğrencilerinin sınıflara göre dağılımını gösteren Tablo 27 incelendiğinde ankete katılan 97 öğrenciden 30'unun (%30,9) 10. sınıfta, 29'unun (%29,9) 11. sınıfta, 26'sının (%26,8) 9. sınıfta, 12'sinin ise (%12,4) 12. sınıfta öğrenim gördüğü görülmektedir.

Flüt öğrencilerinin yaş dağılımını gösteren Tablo 24 incelendiğinde, iki bulgunun da doğru orantıda olduğu görülmektedir.

Tablo 28**Flüt Öğrencilerinin Flütü Ana Çalgı Olarak Seçmelerindeki Faktörler ve Dağılımları**

Faktörler	F	%
Kendi isteğim ile seçtim	89	91,7
Ailem istedi/yönlendi	2	2,1
Öğretmenim istedi/yönlendirdi	6	6,2
Çevrem/arkadaşlarımın etkisiyle	0	0
Diğer	0	0
TOPLAM	97	100

Flüt öğrencilerinin bireysel çalgı seçimlerindeki faktörlerin yüzdelerle dağılımlarını gösteren Tablo 28 incelendiğinde, “kendi isteğim ile seçtim” seçeneğinin %91,7 oranıyla ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Bu seçeneği %6,2 oranıyla “öğretmenim istedi/yönlendi”, %2,1 oranıyla “ailem istedi/yönlendirdi” seçeneği takip etmektedir. “Çevrem/arkadaşlarımın etkisiyle” ve “diğer” seçenekleri hiçbir öğrenci tarafından işaretlenmemiştir.

Bu bulguya göre, flüt öğrencilerinin çalgı seçimleri konusunda, büyük oranda kendi istekleri ve kararları etkili olmuştur.

Tablo 29**Flüt Öğrencilerinin GSSL'ye Girmeden Önce Flüt Dersi Alma Durumları ve Süreleri**

Süre	F	%
Hayır, almadım	76	78,4
1 yıldan az	8	8,2
1-2 yıl	10	10,3
3-4 yıl	3	3,1
Diğer	0	0
TOPLAM	97	100

Araştırmaya katılan flüt öğrencilerinin GSSL'ye girmeden önce flüt dersi alıp almadıklarını, alanların süresini yüzdeler halinde gösteren Tablo 29 incelendiğinde, 97 öğrenciden 76'sının (%78,4) GSSL'ye girmeden önce flüt dersi almadığı, 10'unun (%10,3) "1-2 yıl" süre aralığında, 8'inin (%8,2) 1 yıldan az" bir süre ve 3'ünün (%3,1) "3-4 yıl" süre aralığında flüt dersi aldığı görülmektedir.

Yüzdeler halinde incelendiğinde, flüt öğrencilerinin büyük bir çoğunluğunun GSSL'ye girmeden önce flüt dersi almadıkları, flüt eğitimlerine bu kurumlarda başladıkları görülmektedir.

Tablo 30**Flüt Öğrencilerinin Flüt Eğitimiyle Kazandıkları Bilgi ve Becerileri İlerde Kullanmayı Amaçladıkları Yerler ve Dağılımlar**

Durum	F	%
Müzik öğretmeni olmak istiyorum	32	33,0
Flüt öğretmeni olmak istiyorum	15	15,5
Flüt eğitimi üzerine master-doktora yapmak istiyorum	37	38,1
Flüt üzerine bir şey düşünmüyorum, hobi olarak devam etmeyi planlıyorum	11	11,3
Diğer	2	2,1
TOPLAM	97	100

Tablo 30 incelendiğinde, flüt öğrencilerinin geleceğe dair planlarıyla ilgili olarak 37'sinin (%38,1) “flüt eğitimi üzerine master-doktora yapmak istiyorum”, 32'sinin (%33) “müzik öğretmeni olmak istiyorum”, 15'inin (%15,5) “flüt öğretmeni olmak istiyorum”, 11'inin (%11,3) “flüt üzerine bir şey düşünmüyorum, hobi olarak devam etmek istiyorum”, 2'sinin ise (%2,1) “diğer” seçeneğini işaretlediği görülmektedir.

Bu bulgular, flüt öğrencilerinin büyük bölümünün gelecekte flüt eğitimi üzerine master ya da doktora yapmayı ve herhangi bir kurumda müzik öğretmeni olmayı, az bir bölümünün ise flüt öğretmeni olmayı, flüt çalmayı

hobi olarak sürdürmeyi, “diğer” seçeneğini işaretleyen 2 öğrencinin ise orkestralarda flüt sanatçısı olmayı planladıklarını göstermektedir

Tablo 31

Flüt Öğrencilerinin Günlük Çalışma Süreleri ve Dağılımları

Çalışma Süreleri	F	%
Hayır, düzenli çalışmıyorum	17	17,5
1 saatten az	19	19,6
1-2 saat	53	54,6
3-4 saat	8	8,2
Diğer	0	0
TOPLAM	97	100

Tablo 31’de görüldüğü gibi, flüt öğrencilerinin 53’ü (%54,6) günlük flüt çalışma sürelerini “1-2 saat”, 19’u (%19,6) “1 saatten az”, 17’si (%17,5) “hayır, düzenli çalışmıyorum”, 8’i (%8,2) “3-4 saat” olarak belirtmiştir.

Bu yüzdelerik dağılımlara göre araştırmaya katılan öğrencilerin çoğunun günlük flüt çalışmalarına 1-2 saat ayırdıkları görülmektedir.

Tablo 32**Flüt Öğrencilerine Göre Flüt Çalışma Saatlerini Yeterli Bulma Dereceleri**

Dereceler	F	%
Tamamen	11	11,3
Büyük ölçüde	39	40,2
Kısmen	30	30,9
Çok az	14	14,4
Hiç	3	3,1
TOPLAM	97	100

Tablo 32'ye göre, flüt öğrencilerinin 39'u (%40,2) günlük flüt çalışma sürelerini "büyük ölçüde", 30'u (%30,9) "kısmen", 14'ü (%14,4) "çok az", 11'i (%11,3) "tamamen", 3'ü (%3,1) "hiç" derecede yeterli bulmaktadır.

Bu yüzdeler dağılımlara göre, flüt öğrencilerinin çoğunluğunun günlük çalışma sürelerini yeterli buldukları, diğer bölümünün ise günlük çalışma sürelerinin yeterli olmadığı görüşünde oldukları görülmektedir.

Flüt Öğrencilerinin GSSL'deki Flüt Eğitimine İlişkin Görüşleri

Tablo 33

Flüt Öğrencilerine Göre Flüt Çalışmak İçin Gerekli Olan Araç-Gereçleri Bulabilme Dereceleri

Dereceler	Flüt		Çalışma Odası		Nota Sehпасı		Ayna	
	F	%	F	%	F	%	F	%
Her zaman	81	83,5	38	39,2	46	47,4	46	47,4
Yeterli ölçüde	9	9,3	35	36,1	25	25,8	27	27,8
Nadiren	3	3,1	22	22,7	22	22,7	22	22,7
Hiç	4	4,1	2	2,1	4	4,1	2	2,1
TOPLAM	97	100	97	100	97	100	97	100

Tablo 33'e göre, flüt öğrencilerinin 81'i (%83,5) "her zaman", 9'u (%9,3) "yeterli ölçüde", 4'ü (%4,1) "hiç", 3'ü (%3,1) "nadiren" çalışmak için flüt bulabilmektedir.

Bu yüzdeler dağılıma göre, öğrencilerin büyük çoğunluğu flüt bulma sıkıntısı çekmemektedir. Çalışmalarını kendi flütleriyle yapmaktadırlar. "Hiç" ve "nadiren" seçeneklerini işaretleyen toplam 7 öğrencinin ise kendilerine ait flütü olmadığı düşünülmektedir. Bu düşünce Tablo 35'te öğrencilerin kendilerine ait flütlerinin olup olmama durumunu gösteren yüzdeler dağılımlarla da paralellik göstermektedir. Bu durumda, kendine ait çalgısı olmayan öğrenciler okulda demirbaş flüt bulma sıkıntısı yaşamaktadır.

Tablo 33'e göre, flüt öğrencilerinin 38'i (%39,2) "her zaman", 35'i (%36,1) "yeterli ölçüde", 22'si (%22,7) "nadiren", 2'si (%2,1) "hiç" derecede çalışma odası bulabilmektedir.

Bu yüzdeler dağılımlara bakıldığında, flüt öğrencilerinin büyük çoğunluğunun okullarda çalışma odaları bulabildikleri görülmektedir.

Tablo 33'e göre flüt öğrencilerinin 46'sı (%47,4) "her zaman", 25'i (%25,8) "yeterli ölçüde", 22'si (%22,7) "nadiren", 4'ü (%4,1) "hiç" derecede nota sehpası bulabilmektedir.

Bu yüzdeler dağılımlara göre, öğrencilerin büyük bir bölümü çalışmak için nota sehpası bulabilmektedir.

Tablo 33'te görüldüğü gibi, öğrencilerin 46'sı (%47,4) "her zaman", 27'si (%27,8) "yeterli ölçüde", 22'si (%22,7) "nadiren", 2'si (%2,1) "hiç" derecede çalışma esnasında ayna bulabilmektedir.

Bu yüzdeler dağılımlara bakıldığında flüt öğrencilerinin çoğunun çalışma sırasında ayna bulabildikleri görülmektedir.

Tablo 34**Flüt Öğrencilerine Göre Haftalık Flüt Ders Saatini Yeterli Bulma Dereceleri**

Dereceler	F	%
Tamamen	22	22,7
Büyük ölçüde	19	19,6
Kısmen	30	30,9
Çok az	20	20,6
Hiç	6	6,2
TOPLAM	97	100

Tablo 34 incelendiğinde, flüt öğrencilerinin 30'unun (%30,9) "kısmen", 22'sinin (%22,7) "tamamen", 20'sinin (%20,6) "çok az", 19'unun (%19,6) "büyük ölçüde", 6'sının (%6,2) "hiç" derecede yeterli bulduğu görülmektedir.

Tablo 35**Flüt Öğrencilerinin Kendilerine Ait Çalgıya Sahip Olma Durumları**

Durum	F	%
Evet	91	93,8
Hayır	6	6,2
TOPLAM	97	100

Tablo 35’te görüldüğü gibi, flüt öğrencilerinin 91’i (%93,8) kendilerine ait çalgıya sahip olma durumu ile ilgili soruya “evet” , 6’sı (%6,2) “hayır” cevabını vermiştir.

Bu yüzdellik dağılıma göre flüt öğrencilerinin çoğunun kendine ait çalgısı bulunmaktadır. Öğrencinin kendine ait çalgısının bulunması günlük çalışma saatine de olumlu yönde etki edecektir.

Tablo 36

Flüt Öğrencilerine Göre Kullandıkları Çalgıyı Yeterli Bulma Dereceleri

Dereceler	F	%
Tamamen	50	51,5
Büyük ölçüde	33	34,0
Kısmen	12	12,4
Çok az	2	2,1
Hiç	0	0
TOPLAM	97	100

Tablo 36’da görüldüğü gibi, ankete katılan öğrencilerden 50’si (%51,5) “tamamen”, 33’ü (%34) “büyük ölçüde”, 12’si (%12,4) “kısmen”, 2’si (%2,1) “çok az” derecede çalgısını yeterli bulmaktadır. “Hiç” seçeneğini hiçbir öğrenci işaretlememiştir.

Bu yüzdellik dağılımlara göre öğrencilerin büyük çoğunluğu çaldığı çalgıyı nitelik bakımından yeterli bulmaktadır.

Nitelikli bir çalgıyla çalışmanın, öğrencinin çalışma isteğini, hevesini artıracığı ve flüt dersindeki başarıyı olumlu yönde etkileyeceği düşünülmektedir.

Tablo 37

Flüt Öğrencilerinin Çalgı Öğretmenlerini Yeterli Bulma Dereceleri

Dereceler	F	%
Tamamen	81	83,5
Büyük ölçüde	14	14,4
Kısmen	2	2,1
Çok az	0	0
Hiç	0	0
TOPLAM	97	100

Tablo 37'ye göre, araştırmaya katılan 97 öğrenciden 81'i (%83,5) “tamamen”, 14'ü (%14,4) “büyük ölçüde”, 2'si (%2,1) “kısmen” flüt öğretmenini yeterli bulmaktadır. “Çok az” ve “hiç” seçeneği hiçbir öğrenci tarafından işaretlenmemiştir.

Bu yüzdeler dağılımlara göre, flüt öğrencilerinin büyük bir çoğunluğu flüt öğretmenini yeterli bulmaktadır.

Tablo 38

**Flüt Öğrencilerine Göre Ders Dışında Flüt Öğretmenlerinden
Faydalanabilme Dereceleri**

Dereceler	F	%
Tamamen	37	38,1
Büyük ölçüde	29	29,9
Kısmen	19	19,6
Çok az	7	7,2
Hiç	5	5,2
TOPLAM	97	100

Tablo 38’de görüldüğü gibi, flüt öğrencilerinin 37’si (%38,1) “tamamen”, 29’u (%29,9) “büyük ölçüde”, 19’u (%19,6) “kısmen”, 7’si (%7,2) “çok az” ve 5’i (%5,2) “hiç” derecede ders dışında flüt öğretmeninden yararlanabilmektedir.

Bu yüzdeler dağılımlara bakıldığında, flüt öğrencilerinin çoğunun ders saatleri dışında da öğretmenlerinden faydalanabildikleri görülmektedir. Öğretmenlerin görevlendirilme durumlarını gösteren Tablo 6 incelendiğinde bu sonucun, çoğu öğretmenin kadrolu görev yapıyor olmalarından kaynaklandığı düşünülebilir. Kadrolu görev yapan öğretmenlerin tüm gün okulda bulunuyor olması, öğrencilerin ders dışında da öğretmenlerinden faydalanmasında önemli bir etkidir.

Tablo 39**Flüt Öğrencilerine Göre Flüt Öğretmenlerinin Derste Kullandıkları Metotların Dağılımı**

Metotlar	F	%
M.Moyse	22	22,7
G.Gariboldi	37	38,1
Emil Prill	4	4,1
E.Köhler	11	11,3
Diğer	23	23,7
TOPLAM	97	100

Tablo 39’da görüldüğü gibi, flüt öğrencilerine göre, flüt öğretmenlerinin derste kullandıkları metotlar %38,1 “G.Gariboldi”, %23,7 “diğer”, %22,7 “M.Moyse”, %11,3 “E.Köhler” ve %4,1 “Emil Prill” şeklinde sıralanmıştır.

Bu yüzdeler dağılımlara bakıldığında, flüt öğrencilerine göre, flüt öğretmenleri derslerinde en çok G.Gariboldi etüt kitaplarını kullanmaktadırlar. 2.sırada yer alan “diğer” seçeneğiyle ilgili olarak derslerde kullanılan başka metotların yüzdeler dağılımları Tablo 40’ta gösterilmiştir.

Tablo 40
Flüt Öğrencilerine Göre Flüt Öğretmenlerinin Derste Kullandıkları
Diğer Metotlar

Metotlar	F	%
Trevor Wye	6	26,1
H.Altes	12	52,2
P.Taffanel	2	8,7
A Tune a Day	3	13,0

Tablo 40 incelendiğinde, flüt öğrencilerine göre, flüt öğretmenlerinin derslerde kullandıkları diğer metotlar %52,2 “H.Altes”, %26,1” Trevor Wye”, %13 “A Tune a Day” ve %8,7 “P.Taffanel” şeklinde sıralanmıştır.

Tablo 39 ve 40’ a göre flüt öğretmenleri derslerinde mümkün olduğunca fazla sayıda kaynaktan yararlanmaktadırlar.

Tablo 41
Flüt Öğrencilerine Göre Derste Kullanılan Müzik Dönemleri

Dönemler	F	%
Rönesans	0	0
Barok	37	38,1
Klasik	35	36,1
Romantik	3	3,1
Fikrim yok	22	22,7
TOPLAM	97	100

Tablo 41'e bakıldığında flüt öğrencilerinin 37'si (%38,1) flüt öğretmenlerinin derslerde kullandıkları dönemlere ilişkin olarak "barok", 35', (%36,1) "klasik", 22'si (%22,7) "fikrim yok", 3'ü (%3,1) "romantik" şeklinde cevap vermişlerdir. "Rönesans" seçeneği hiçbir öğrenci tarafından işaretlenmemiştir.

Bu yüzdelik dağılımlara bakıldığında, flüt öğretmenlerinin en çok barok ve klasik dönemlere yoğunlaştığı görülmektedir. Öğretmenlerin derslerde en çok barok ve klasik döneme yoğunlaşmasında, eserlerin teknik açıdan zengin olmasının etkisi olduğu düşünülmektedir.

Öğrencilerin 22'sinin (%22,7) çaldıkları eserlerin dönemleri hakkında bilgi sahibi olmamaları büyük bir eksiklik olarak değerlendirilmektedir. Bu durumun, eserlerin, dönemlerine ait özellikle seslendirilmesine ve müzikal olarak doğru bir şekilde yorumlanmasına olumsuz etki edeceği düşünülmektedir.

Flüt öğrencilerine göre, başlangıç aşamasından itibaren flüt eğitiminde karşılaşılan güçlükleri gösteren Tablo 42 incelendiğinde, 1.derecede 32 öğrencinin (%33) “doğru ve temiz ses çıkarmaya ilişkin güçlükler”, 2.derecede 29 öğrencinin (%29,9) “nefesi doğru ve verimli kullanabilme ile ilgili güçlükler”, 3.derecede 21 öğrencinin (%21,6) “dil ve el koordinasyon becerisi ile ilgili güçlükler”, 4.derecede 35 öğrencinin (%36,1) “dilli, bağlı, kesik kesik çalabilme becerisi ile ilgili güçlükler”, 5.derecede 30 öğrencinin (%30,9) “düzenli çalışma ile ilgili güçlükler”, ve 6.derecede 50 öğrencinin (%51,5) “flüt çalmada duruş” seçeneğine işaretlediği görülmektedir.

Bu yüzdeler dağılımlara göre, flüt öğrencileri başlangıç aşamasından itibaren en çok, doğru ve temiz ses çıkarmaya ilişkin güçlükler ve nefesi doğru-verimli kullanabilme ile ilgili güçlükler yaşamaktadır.

Bu bulgular, flüt öğretmenlerine göre başlangıç aşamasından itibaren flüt eğitiminde karşılaşılan güçlükleri gösteren Tablo 23 ile karşılaştırıldığı zaman her iki tabloda da “nefesi ve doğru-verimli kullanabilme becerisi ile ilgili güçlükler” seçeneği yüksek yüzdeyle göze çarpmaktadır.

Tablo 43

Flüt Öğrencilerine Göre Flüt Çalmaktan Dolayı Rahatsızlık Oluşma Durumları

Durum	F	%
Evet	0	0
Hayır	97	100,0
TOPLAM	97	100

Tablo 43' göre, araştırmaya katılan tüm öğrenciler (%100) flüt çalmaktan kaynaklanan herhangi bir rahatsızlıkları olmadığını belirtmişlerdir.

Flüt Öğretmenlerinin ve Flüt Öğrencilerinin GSSL Müzik Bölümlerindeki Flüt Eğitiminin Geliştirilmesine Yönelik Görüş ve Önerileri

Tablo 44

Flüt Öğretmenlerine Göre GSSL Müzik Bölümlerinde Flüt Eğitiminin Geliştirilmesine Yönelik Görüş ve Önerileri

Görüş ve Öneriler	F	%
Dersler birebir yürütülebilmelidir.	4	28,6
Öğrencilerin bireysel performans sergileyebilecekleri daha çok etkinlik planlanmalıdır.	4	28,6
Öğrenciler çalışma konusunda daha istekli olmalıdır	2	14,3
Haftalık ders saati artırılmalıdır.	2	14,3
Daha fazla araç-gereç temin edilmelidir.	1	7,1
Müfredatta, öğrenciler için daha faydalı kaynaklar yer almalıdır	1	7,1

Araştırmaya katılan toplam 9 öğretmenden 8'i GSSL Müzik bölümlerinde flüt eğitiminin geliştirilmesine yönelik görüş ve öneri bildirmiştir. 8 öğretmenden toplam 6 madde sıralanmış ve her bir madde için ayrı frekans alınmıştır.

Tablo 44'e göre, GSSL Müzik bölümlerindeki flüt eğitiminin daha iyi hale gelmesi için flüt öğretmenlerinin 4'ü (%28,6) "dersler birebir yürütülmelidir", 4'ü (%28,6) "öğrencilerin bireysel performans sergileyebilecekleri daha çok etkinlik planlanmalıdır", 2'si (%14,3) "öğrenciler çalışma konusunda daha istekli olmalıdır", 2'si (%14,3) "haftalık ders saati artırılmalıdır", 1'i (%7,1) "daha fazla araç-gereç temin edilmelidir", 1'i (%7,1) "müfredatta öğrenciler için daha faydalı kaynaklar yer almalıdır" şeklinde öneriler sunmuşlardır.

Tablo 45

Flüt Öğrencilerine Göre Başarıyı Olumsuz Yönde Etkileyen Etmenler

Problemler	F	%
Ders saatleri dışında okulda çalışma fırsatım olmaması	6	16,7
Haftalık flüt ders saatinin az olması	6	16,7
Derslerin birebir yürütülememesi	2	5,6
Etkinliklerin az sayıda olması	6	16,7
Çalgımın iyi nitelikte olmaması	2	5,6
Düzensiz çalışma alışkanlığım	8	22,2
Diğer derslerin yoğun olması	6	16,7

Tablo 45'te flüt öğrencilerine göre flüt eğitiminde başarısız olma nedenleri yer almaktadır. Araştırmaya katılan 97 öğrenciden 69'u bu konu hakkında görüş bildirmiştir. Toplam 7 madde sıralanmış ve her bir madde için ayrı frekans alınmıştır.

Bu yüzdeler dağılımlara bakıldığında, flüt öğrencilerine göre, bireysel çalgı dersindeki başarıyı olumsuz etkileyen etmenlerin başında flüt öğrencilerinin düzensiz çalışma alışkanlıkları gelmektedir. Öğrencilerin ders saati dışında okulda çalışma fırsatı bulamamaları, haftalık flüt ders saatinin az olması, etkinliklerin az sayıda olması ve diğer derslerin yoğun olması, aynı yüzdelerle başarıyı olumsuz etkileyen 2. etmen olarak göze çarpmaktadır. Bunların yanı sıra flüt derslerinin birebir yürütülememesi ve öğrencilerin çalgılarının iyi nitelikte olmaması diğer olumsuz etmenler arasında verilmiştir.

Tablo 46

Flüt Öğrencilerine Göre Başarıyı Olumlu Yönde Etkileyen Etmenler

Etmenler	F	%
Flüt öğretmenime olan sevgi ve güvenim	29	43,9
Düzenli çalışma alışkanlığım	28	42,4
Etkinliklerde performans sergileme fırsatı bulabilmem	6	9,1
Flüt dersinde öğrendiklerimin teorik anlamda diğer derslere katkıda bulunması	3	4,5

Tablo 46'da flüt öğrencilerine göre flüt eğitiminde başarılı olma nedenleri yer almaktadır. Bu konuda görüş bildiren 69 öğrenciden toplam 4 madde belirlenmiştir. Her bir madde için ayrı frekans alınmıştır.

Bu yüzdeler dağılımlara göre, flüt öğrencilerinin bireysel çalgı dersindeki başarılarını olumlu yönde etkileyen etmenlerin başında flüt öğretmenlerine olan sevgi, güvenleri ve öğrencilerin düzenli çalışma alışkanlıkları gelmektedir. Öğrencilerin etkinliklerde performans sergileme fırsatı bulabilmesi ve flüt dersinde öğrenilenlerin teorik anlamda diğer derslere katkıda bulunması da flüt dersindeki başarıyı etkileyen diğer olumlu etmenler arasında verilmiştir.

BÖLÜM V

SONUÇ VE ÖNERİLER

Sonuç

Bu bölümde, araştırmanın amacı doğrultusunda örnekleme oluşturan Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi Müzik bölümlerinde uygulanan nketlerden elde edilen verilerin değerlendirilmesiyle ulaşılan sonuçlar yer almaktadır.

Bu araştırma kapsamında araştırılan konular;

Flüt öğretmenlerinin flüt eğitimi bakımından taşıdıkları başlıca özellikler, GSSL Müzik bölümlerindeki flüt eğitimine ilişkin görüşleri, derslerde kullanılan müzik türleri ve ders içeriğine ilişkin görüşleri, flüt eğitiminde karşılaşılan sorunlar ve güçlüklerle ilişkin görüşleri, GSSL Müzik bölümlerindeki flüt eğitiminin geliştirilmesine yönelik öneriler, flüt öğrencilerinin flüt eğitimi bakımından taşıdıkları başlıca özellikler, GSSL Müzik bölümlerindeki flüt eğitimine ilişkin görüşleri, flüt eğitiminde karşılaşılan sorunlar ve güçlüklerle ilişkin görüşleri ve flüt dersinde başarıyı etkileyen etmenlere ilişkin görüşleri olarak belirlenmiştir.

Verilerin değerlendirilmesiyle yukarıdaki konulara ilişkin sonuçlar şu şekildedir:

Flüt Öğretmenleriyle İlgili Sonuçlar

Flüt Öğretmenlerinin Flüt Eğitimi Bakımından Taşıdıkları Başlıca Özelliklerine İlişkin Sonuçlar:

Araştırmaya katılan öğretmenlerin 8'i bayan, 1'i erkek olup, yaşları çoğunlukla 30 yaş ve altı gruptadır. Öğretmenlerin büyük bölümü görevlerinin ilk 5 yılı içerisinde. Araştırmaya katılan öğretmenlerden yalnızca 1 tanesi kadrosuz olarak görev yapmaktadır. Flüt öğretmenlerinin çoğunun haftalık ders yükü 22-27 saat aralığında olup, 3 öğretmen flüt dersi dışında farklı derslere de girmektedirler (orkestra, koro, batı müziği tarihi). Öğretmenlerin büyük çoğunluğunun 10 ve üzeri sayıda flüt öğrencisi bulunmaktadır ve büyük kısmı "ara sıra" flütle performans sergilemektedir.

GSSL Müzik Bölümlerindeki Flüt Eğitimine İlişkin Görüşleriyle İlgili Sonuçlar:

GSSL'de görev yapan flüt öğretmenlerinin çoğunluğu, okuldaki çalışma odalarını, demirbaş flüt sayısını ve niteliklerini, haftalık flüt ders saatini yetersiz bulmaktadır. Öğretmenler, flüt öğretim programına bütünüyle uymamakta ve flüt müfredatı ile ilgili öğrencilerini yeteri kadar bilgilendirmemektedir. Flüt öğretmenleri, flüt eğitimi ile ilgili gelişmelere ve dokümanlara çoğunlukla internet yolu ile ulaşmaktadır. Bildikleri yabancı dili ise alanlarında "kısmen" kullanabilmekte ve flütle ilgili etkinlikleri "kısmen" takip etmektedirler. Flüt öğretmenleri, büyük ölçüde ders saatleri dışında öğrencileriyle ilgilenebilmektedir.

Flüt Öğretmenlerinin Derslerde Kullandıkları Müzik Türleri ve Ders İçeriğine İlişkin Sonuçlar:

Flüt öğretmenlerinin büyük bölümü derslerinde en çok klasik batı müziği türünü kullanmakta, derslerde çalınan eserlerin armonik ve form analizlerine büyük ölçüde yer vermektedir. Öğretmenler, derslerde Türk Müziği dizilerine ise çok az yer vermektedir.

Flüt Öğretmenlerine Göre Flüt Eğitiminde Karşılaşılan Sorunlar ve Güçlüklerle İlişkin Sonuçlar:

Flüt öğretmenlerine göre, flüt eğitiminde başlangıç aşamasından itibaren karşılaşılan güçlükler, 1.derecede “düzenli çalışma ile ilgili güçlükler”, 2.derecede “nefesi doğru ve verimli kullanabilme ile ilgili güçlükler”, 3.derecede “doğru ve temiz ses çıkarmaya ilişkin güçlükler”, 4.derecede “flüt çalmada duruş”, 5.derecede “dil ve el koordinasyon becerisi ile ilgili güçlükler, 6.derecede “dilli, bağlı, kesik kesik çalabilme becerisi ile ilgili güçlükler” ve 7.derecede ise “diğer” seçeneği şeklinde sıralanmıştır.

Flüt Öğretmenlerinin GSSL Müzik bölümlerindeki Flüt Eğitiminin Geliştirilmesine Yönelik Önerileriyle İlgili Sonuçlar:

Flüt öğretmenlerine göre flüt eğitimine ilişkin en büyük problem, derslerin birebir yürütülememesi ve öğrencilerin performans sergileyebilecekleri etkinliklerin az sayıda olmasıdır. Bunların yanı sıra sırasıyla öğrencilerin çalışma konusunda isteksiz olması, haftalık ders saatinin yetersiz olması, araç-gereç eksikliği ve müfredatta yeteri kadar faydalı kaynak olmaması ise diğer problemlerdir. Araştırmaya katılan 9 öğretmenden 8’i bu sorunlara ilişkin önerilerini belirtmişlerdir. Çalgı seçimleri konusunda büyük ölçüde öğrencilerin kendi kararları ve istekleri etkili olmuştur.

Flüt Öğrencileriyle İlgili Sonuçlar

Flüt Öğrencilerinin Flüt Eğitimi Bakımından Taşıdıkları Başlıca Özelliklere İlişkin Sonuçlar:

Araştırmaya katılan 97 öğrencinin % 81,4’ü kız, % 18,6’sı erkek olup, 15 yaşındaki öğrenciler (%36,1) çoğunluğu oluşturmaktadır. Öğrencilerin, okudukları okullara göre dağılımına bakıldığında en fazla katılımın Antalya GSSL’den, en az katılımın İzmir Ü.B. GSSL’den olduğu görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrenciler çoğunlukla 9.,10., ve 11., sınıfta öğrenim görmektedirler. Çalgı seçimi

konusunda büyük ölçüde (%91,7) öğrencilerin kendi istekleri ve kararları etkili olmuştur. Öğrencilerin çoğunluğu (%78,4) GSSL'ye girmeden önce flüt dersi almamıştır. Flüt öğrencilerin çoğu kazandıkları bilgi ve beceriyle ileride flüt eğitimi üzerine master-doktora yapmayı diğer bir çoğunluğu ise müzik öğretmeni olmayı planlamaktadır. Öğrencilerin önemli bir bölümünün günde 1 – 2 saat düzenli çalışma gerçekleştirdiği ve bu süreyi büyük ölçüde yeterli buldukları gözlemlenmiştir.

GSSL Müzik Bölümlerindeki Flüt Eğitimine İlişkin Görüşleriyle İlgili Sonuçlar:

Flüt öğrencilerinin çoğu, çalışma esnasında gerekli olan araç-gereçleri büyük ölçüde edinebilmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin çoğunluğu haftalık flüt ders saatinin yeterli olmadığı görüşündedir. Flüt öğrencilerinin önemli bir bölümünün kendilerine ait çalgıları vardır ve öğrenciler çalgılarını nitelik bakımından büyük ölçüde yeterli bulmaktadır. Flüt öğrencilerinin önemli bir bölümü flüt öğretmenlerini yeterli bulmakta, ders saatleri dışında da öğretmenlerinden büyük ölçüde yararlanabilmektedir. Öğrencilerin yanıtlarına göre, flüt öğretmenleri derslerde çok sayıda farklı kaynaktan yararlanmaktadır. Dönem olarak ise derslerde en fazla barok ve klasik döneme ait eserler tercih edilmektedir.

Flüt Öğrencilerine Göre Flüt Eğitiminde Karşılaşılan Güçlükler ve Sorunlarla İlgili Sonuçlar:

Flüt öğrencilerine göre, başlangıç aşamasından itibaren karşılaşılan güçlükler 1.derecede “doğru ve temiz ses çıkarmaya ilişkin güçlükler”, 2.derecede “nefesi doğru ve verimli kullanabilme ile ilgili güçlükler”, 3.derecede “dil ve el koordinasyon becerisi ile ilgili güçlükler”, 4.derecede “dilli, bağlı, kesik kesik çalabilme becerisi ile ilgili güçlükler”, 5.derecede “düzenli çalışma ile ilgili güçlükler”, 6.derecede ise “flüt çalmada duruş” şeklinde sıralanmıştır. Araştırmaya katılan flüt öğrencilerinin tamamı flüt çalmaktan dolayı herhangi bir rahatsızlık yaşamadıklarını belirtmişlerdir.

Flüt Öğrencilerine Göre Flüt Dersindeki Başarıyı Etkileyen Etmenlerle İlgili Sonuçlar:

Araştırmaya katılan flüt öğrencilerine göre, flüt dersindeki başarıyı olumsuz etkileyen etmenlerin başında öğrencilerin düzensiz çalışma alışkanlığı gelmektedir. Bu etmenlerin yanı sıra öğrencilerin ders saatleri dışında okulda çalışma fırsatı bulamaması, haftalık flüt ders saatinin az olması, etkinliklerin az olması, diğer derslerin yoğunluğu, flüt derslerinin birebir yürütülememesi ve öğrencilerin çalgılarının iyi nitelikte olmaması da flüt eğitimini etkileyen diğer olumsuz etmenler arasındadır.

Flüt dersindeki başarıyı olumlu etkileyen etmenlerin başında ise öğrencilerin flüt öğretmenlerine olan sevgi, güvenleri ve öğrencilerin düzenli çalışma alışkanlıkları gelmektedir. Bunların yanı sıra etkinliklerde performans sergileme fırsatı bulabilmeleri ve flüt dersinde öğrendiklerinin teorik anlamda diğer derslere katkıda bulunması da diğer olumlu etmenler arasında yer almaktadır.

Öneriler

Veri toplama araçlarında elde edilen sonuçlar neticesinde, Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri'ndeki flüt eğitiminin daha verimli hale gelmesi için belirlenen öneriler şunlardır:

1. Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri'ndeki haftalık flüt ders saati artırılmalıdır.
2. Çalgı eğitimi öğretmen ve öğrenci arasında birebir yürütülen bir süreçtir. Dolayısıyla öğrencilerin bu dersteki başarısında öğretmenlerine olan sevgi ve mesleki anlamda onlara olan güvenleri önemli bir etken olarak ön plana çıkmaktadır. Bu noktada öğretmenler her zaman alanlarında araştırmacı olmalı, kendini yenilemeli ve geliştirmelidir. Bu bakımdan flüt öğretmenleri flütle ilgili etkinlikleri daha fazla takip etmeli ve öğrencilerine model olmak amacıyla düzenli olarak performans sergilemelidir.

3. Derslerde daha fazla verim sağlamak amacıyla haftalık flüt ders saatinin artırılmasıyla birlikte dersler birebir yürütülebilir hale gelmelidir. Bir öğrenciye bir ders saati ayrılmalıdır.
4. Öğrencilerin evlerinde ya da kaldıkları yurtlarda rahat bir şekilde çalışmadıkları göz önünde bulundurulduğunda, ders saatleri dışında da okulda çalışma fırsatı bulmaları sağlanmalıdır.
5. Okullarda ve okul dışında, öğrencilerin bireysel performans sergileme fırsatı bulacağı daha fazla etkinlik düzenlenmelidir.
6. Büyük şehirlerin yanı sıra küçük şehirlerde de flüt eğitimcileri ya da flüt sanatçıları tarafından workshoplar düzenlenmeli ve bu etkinliklere öğrencilerin katılımları sağlanmalıdır.
7. Daha fazla sayıda Türk eserlere ulaşılmalı, bu eserlerin öğrenciler tarafından tanınması ve yorumlanması sağlanmalıdır.
8. Öğrenciye kazandırılması planlanan hedefler doğrultusunda, flüt öğretim programında yer alan kaynaklar daha verimli olmalıdır.
9. Flüt derslerinde, temiz ses çıkarmaya ve nefesi doğru kullanmaya ilişkin çalışmalara ve etütlere daha fazla yer verilmelidir.
10. Motivasyon, öğrencinin dersteki başarısını etkileyen önemli bir faktördür. Motive olmuş öğrenci en başta kendine hedef belirler ve daha etkili bir öğrenme için kendi kendine stratejiler geliştirir. Bu bakımdan öğrenci, öğretmeni ve ailesi tarafından motive edilmelidir.

Araştırmanın sonunda elde edilen sonuçların ışığında belirlenen bu önerilerin hayata geçirilmesiyle birlikte Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri'ndeki flüt eğitiminin daha verimli hale gelmesi beklenmektedir.

KAYNAKÇA

- Akıncı, Ç. (1994). **Yan Flüt Tekniği ve Flüt Dağarının İncelenmesi**. Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Başaran, İ. (1983). **Eğitime Giriş**. (2.baskı) Ankara: Sevinç Matbaası.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç, E. Akgün, Ö. Karadeniz, Ş. Demirel, F. (2009). **Bilimsel Araştırma Yöntemleri**. (Üçüncü Baskı) Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Çalışkan, E. (2006). **Türkiye’deki Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümlerinde Keman Eğitimi Almakta Olan Öğrencilerin Derse Hazırlık Süreçlerinin İncelenmesi**. Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Derin, U. (2007). **Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Öğrencilerinin Çalgı Seçim Yöntemi, Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri**. Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Ekebalcan, S. (2007). **Flüt Eğitiminde Çalışma Yöntemlerinin Teknik ve Pedagojik Açından İncelenmesi**. Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü.
- Evren, N. (2007). **Türkiye’de Konservatuvarlar ve Eğitim Fakültelerindeki Çalgı Eğitiminde Kas ve İskelet Sistemi Rahatsızlıklarının Performansa Etkileri**. Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Kagan, M. (1993). **Estetik ve Sanat Dersleri**. Çeviren: A. Çalışlar. Ankara: İmge Yayınları.
- Karasar, N. (1984). **Bilimsel Araştırma Metodu**. Ankara: Hacettepe Taş Kitapçılık.
- Milli Eğitim Bakanlığı Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri Yönetmeliği**
http://mevzuat.meb.gov.tr/html/27260_0.html (12.12.2011)

- Mumcu, D. (2002). **Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde Uygulanan Piyano Eğitiminin Program, Öğretmen, Öğrenci ve Çalışma Ortamı Değişkenlerine Göre Değerlendirilmesi.** Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Okay, H. (2005). **Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde Verilmekte Olan Viyola Eğitiminin Değerlendirilmesi.** Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi. Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Özer, Z. (2010). **Bursa Zeki Müren Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi Müzik Bölümü Piyano Dersinde Kullanılan Anlamlandırma Stratejilerinin Öğrencilerin Öğrenme Düzeylerine ve Tutumlarına Etkisi.** Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi. Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Özgün, Ö. (2006). **Türkiye'deki Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümlerinde Viyolonsel Eğitime Yönelik Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri.** Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Parasız, G. (2001). **Türkiye'de, Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümlerinde Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşlerine Göre Ana Çalgı Keman Eğitiminde Karşılaşılan Sorunların İncelenmesi.** Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi. Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Say, A. (2005). **Müzik Sözlüğü.** (2.Basım) Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Sevim, S. (2008). **Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Bölümlerinde Eğitim Almakta Olan Flüt Öğrencilerinin Profili.** Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Takmaz, S. (1997). **İlköğretim Müzik Derslerinde Blok Flüt Eğitiminin Yeri.** Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Tonya, A. (2008). **Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Bölümlerinde Bireysel Ses Eğitimi Derslerinde Karşılaşılın Sorunların Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerine Göre İncelenmesi**. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Uçan, A. (1997). **Müzik Eğitimi**. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Uluocak, S. (2003). **Müzik Öğretmenliği Anabilim Dallarında Bireysel Çalgı-Gitar Öğretim Elemanları ve Öğrencilerinin Gitar Eğitimi Hakkındaki Görüşleri**. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Üstün, E. (2010). **Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında Uygulanmakta Olan Bireysel Çalgı Flüt Eğitiminde Karşılaşılın Teknik Problemlerin İncelenmesi**. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Varış, F. (1985). **Eğitim Bilimine Giriş**. (Üçüncü Baskı) Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.

Yayla, A. (2000). **Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Flüt Eğitiminde Öğrencilerin Psiko-Motor Alan ve Davranışlara Ulaşma Düzeyleri**. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi. Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

EKLER

T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

SAYI: B.30.2.DEÜ.0.72.02/504-
KONU: Uygulama İzni

21.11.2011 * 02265

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

- İLGİ: a) 03.10.2011 tarih ve B.30.2.DEÜ.0.46.72.00-500/1960 sayılı yazımız.
b) 03.10.2011 tarih ve B.30.2.DEÜ.0.46.72.00-500/1961 sayılı yazımız.
c) Milli Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü'nün 26/10/2011 tarih ve B.08.0.YET.0.00.00.00.605.99-740/3737 sayılı yazısı.
d) Milli Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü'nün 25/10/2011 tarih ve B.08.0.YET.0.00.00.00.605.99-732/3726 sayılı yazısı.

Enstitünüz Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Programları ve Öğretim Yüksek Lisans Programı öğrencisi Çiçek UZUNKAVAK ile Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Yüksek Lisans Programı öğrencisi Seçil SOYTOK'un tez çalışması hakkında Milli Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü'nden alınan yazı fotokopisi ekte gönderilmiştir.

Bilgilerimi ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Can KARACA
Genel Sekreter V.

(Mazının aslı diğer öğrencinin dosyasında)

Ek: 2 Tk.

GELİLEN EVRAK	
Tarih	: 23 KASIM 2011
Kayıt No	: 2605
Dosya No	:

Cumhuriyet Bulvarı No:144 35210 Alsancak-İzmir/TÜRKİYE
Telefon : +90 (232) 464 81 23 Faks: +90 (232) 412 14 03
e-posta : student@deu.edu.tr Elektronik ağ: www.deu.edu.tr

Öğretmen Anket Soruları

1. Yaşınız? . . . . .
2. Cinsiyetiniz?
a) Kadın b) Erkek
3. Çalıştığınız okulda;
a) Kadrolu öğretmenim b) Ücretli öğretmenim
4. Kaç yıldır flüt öğretmenliği yapıyorsunuz?
a) 0-5 yıl b) 5-10 yıl c) 10-15 yıl d) 15 yıl ve üzeri
5. Bildiğiniz yabancı dili alanınızda ne derecede kullanabiliyorsunuz?
a) Tamamen
b) Büyük ölçüde
c) Kısmen
d) Çok az
e) Hiç
6. Flüt dersi dışında girdiğiniz dersleri ve haftalık ders saatlerini belirtiniz.
Orkestra _____ Piyano _____
Oda Müziği _____ Müziksel İhtim ve Okuma _____
Koro _____ Diğer .....
7. Flüt öğrencilerinizin sayısı nedir?
a) 1-3
b) 4-7
c) 8-10
d) 10 ve üzeri
8. Okulunuzda yeterli sayı ve nitelikte demirbaş flüt var mı?
a) Evet b) Hayır
9. Okulunuzda öğrenciler için yeterli sayıda çalışma odası var mı?
a) Evet b) Hayır
10. Derslerinizde eserlerin armonik ve form analizlerine ne derecede yer veriyorsunuz?
a) Tamamen
b) Büyük ölçüde
c) Kısmen
d) Çok az
e) Hiç
11. Derslerinizde kullandığımız müzik türlerini kullanım yoğunluğuna göre derecelendiriniz.
(Şıkları 1'den 5'e kadar sıralayınız, 1: çok fazla, 5: daha az)
( ) Türk Halk Müziği
( ) Türk Sanat Müziği
( ) Caz-Blues
( ) Popüler müzik
( ) Diğer .....

12. Derslerinizde Türk Müziği dizilerini ne derece kullanıyorsunuz?

- a) Tamamen
- b) Büyük ölçüde
- c) Kısmen
- d) Çok az
- e) Hiç

13. Haftalık ders saatini ne derece yeterli buluyorsunuz? Bulmuyorsanız ne kadar olmalı? Neden?

- a) Tamamen
- b) Büyük ölçüde
- c) Kısmen
- d) Çok az
- e) Hiç yeterli bulmuyorum. ....

14. Flüt eğitiminde öğrencilerinizin başlangıç aşamasından itibaren karşılaştıkları güçlükleri derecelendiriniz. (Şıkları 1'den 7'ye kadar sıralayınız, 1: en zor, 7: en kolay)

- ( ) Flüt çalmada duruş
- ( ) Dil ve el koordinasyon becerisi ile ilgili güçlükler
- ( ) Dilli, bağlı, kesik kesik (staccato) çalabilme becerisi ile ilgili güçlükler
- ( ) Doğru ve temiz ses çıkarmaya ilişkin güçlükler
- ( ) Nefesi doğru ve verimli kullanabilme ile güçlükler
- ( ) Düzenli çalışma ile ilgili güçlükler
- ( ) Diğer .....

15. Ders dışında, öğrencilerinizin çalışmalarıyla ne kadar ilgilenebiliyorsunuz?

- a) Tamamen
- b) Büyük ölçüde
- c) Kısmen
- d) Çok az
- e) Hiç

16. Öğrencilerinizi her dönemin başında öğretim programı (müfredat) ile ilgili bilgilendiriyor musunuz?

- a) Tamamen
- b) Büyük ölçüde
- c) Kısmen
- d) Çok az
- e) Hiç

17. Flüt öğretim programını derslerinizde ne kadar uyguluyorsunuz?

- a) Tamamen
- b) Büyük ölçüde
- c) Kısmen
- d) Çok az
- e) Hiç

18. Flüt eğitimi ile ilgili olarak, gelişmelere ve dokümanlara genelde nasıl ulaşıyorsunuz?

- a) İnternet yolu ile
- b) Gerekli kurum ve kütüphaneleri ziyaret ederek
- c) İletişimde bulunduğunuz kişiler aracılığı ile
- d) İlgili kitabevlerini ziyaret ederek
- e) Diğer .....

19. Flüt ile performans sergilediniz mi?

- a) Sürekli   b) Ara sıra   c) Nadiren   d) Hiç

20. Flüt ile ilgili etkinlikleri (sempozyum, konferans, workshop, vb.) ne kadar takip edebiliyorsunuz?

- a) Tamamen
b) Büyük ölçüde
c) Kısmen
d) Çok az
e) Hiç

21. Flüt eğitiminin daha verimli olabilmesi için önerilerinizi kısaca maddeler halinde belirtiniz..

.....
.....
.....
.....
.....

Anketimize katıldığınız için teşekkür ederiz.

Öğrenci Anket Soruları

1. Yaşınız? .....
2. Cinsiyetiniz?
a) Kadın b) Erkek
3. Kaçınıcı sınıftasınız? .....
4. Neden flüt çalmayı seçtiniz?
a) Kendi isteğim ile seçtim
b) Ailem istedi / yönlendirdi
c) Öğretmenim istedi / yönlendirdi
d) Çevrem / arkadaşlarımın etkisiyle
e) Diğer .....
5. Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi'ne girmeden önce flüt dersi aldınız mı? Aldıysanız süresi:
a) Hayır, almadım.
b) 1 yıldan az'
c) 1-2 yıl
d) 3-4 yıl
e) Diğer .....
6. Flüt eğitiminizde başlangıç aşamasından itibaren karşılaştığınız güçlükleri derecelendiriniz.
(Şıkları 1'den 6'ya kadar sıralayınız, 1: en zor, 6: en kolay)
 Flüt çalmada duruş
 Dil ve el koordinasyon becerisi ile ilgili güçlükler
 Dilli, bağlı ,kesik kesik (staccato) çalabilme becerisi ile ilgili güçlükler
 Doğru ve temiz ses çıkarmaya ilişkin güçlükler
 Nefesi doğru ve verimli kullanabilme ile güçlükler
 Düzenli çalışma ile ilgili güçlükler
7. Kendi flütünüz var mı?
a) Evet b) Hayır
8. Çaldığımız flütün nitelikleri ve özellikleri size ne derecede uygundur?
a) Tamame
b) Büyük ölçüde
c) Kısmen
d) Çok az
e) Hiç
9. Flüt ile klasik müzik dışında hangi müzikleri çalmaktan hoşlanıyorsunuz?
a) Türk Halk Müziği
b) Türk Sanat Müziği
c) Caz-Blues
d) Popüler müzik
e) Diğer .....
10. Düzenli flüt çalışıyor musunuz? Çalışıyorsanız günde kaç saatinizi bu çalışmaya ayırıyorsunuz?
a) Hayır, düzenli çalışmıyorum.
b) 1 saatten az
c) 1-2 saat
d) 3-4 saat
e) Diğer .....

11. Bu çalışmanın ne derece yeterli olduğunu düşünüyorsunuz?

- a) Tamamen
- b) Büyük ölçüde
- c) Kısmen
- d) Çok az
- e) Hiç

12. Flüt öğretmeninizin ne derece yeterli olduğunu düşünüyorsunuz?

- a) Tamamen
- b) Büyük ölçüde
- c) Kısmen
- d) Çok az
- e) Hiç

13. Ders dışında flüt öğretmeninizden ne derecede yararlanabiliyorsunuz?

- a) Tamamen
- b) Büyük ölçüde
- c) Kısmen
- d) Çok az
- e) Hiç

14. Flüt öğretmeniniz en çok hangi dönem eserlerine yer veriyor?

- a) Rönesans
- b) Barok
- c) Klasik
- d) Romantik
- e) Fikrim yok

15. Hangi etüt kitaplarını kullanıyorsunuz?

- a) Moyse
- b) Gariboldi
- c) Emil Prill
- d) Köhler
- e) Diğer .....

16. Okulunuzda çalışmak için gerekli olan araç ve gereçlere ne derecede ulaşabiliyorsunuz?

Flüt

- a) Her zaman
- b) Yeterli ölçüde
- c) Nadiren
- d) Hiç

Çalışma odası

- a) Her zaman
- b) Yeterli ölçüde
- c) Nadiren
- d) Hiç

Ayna

- a) Her zaman
- b) Yeterli ölçüde
- c) Nadiren
- d) Hiç

Nota sehpası

- a) Her zaman
- b) Yeterli ölçüde
- c) Nadiren
- d) Hiç

17. Sizce okulunuzdaki haftalık flüt ders saati ne derece yeterli?

- a) Tamamen
- b) Büyük ölçüde
- c) Kısmen
- d) Çok az
- e) Hiç

18. Flüt çalışmaktan dolayı bir rahatsızlığınız oluştu mu?
a) Evet b) Hayır

19. Evet ise; öğretmeninizin bu konu hakkındaki çözüm önerilerini yazınız.

.....
.....
.....

20. Flüt ile ilgili gelecekteki planlarınız nelerdir?

- a) Müzik öğretmeni olmak istiyorum.
- b) Flüt öğretmeni olmak istiyorum.
- c) Flüt eğitimi üzerine master - doktora yapmak istiyorum.
- d) Flüt üzerine bir şey düşünmüyorum, hobi olarak devam etmeyi planlıyorum.
- e) Diğer .....

Flütteki başarınızı etkileyen faktörleri kısaca belirtiniz.

Olumlu: .....

Olumsuz: .....

Anketimize katıldığınız için teşekkür ederiz.

